

OLIVERS ERBEQUINS

L'Oliver **ERBEQUI**, que de temps immemorial proporciona pletòriques collites en la molt coneguda comarca olivarera d'Urgell, va multiplicant ses excepcionals aptituds a altres regions, fins al punt de reemplaçar les varietats d'assenyalada apreciació, poc a poc es veuen ampliades àrees immenses de conreu i fins dominar les comarques que l'han assajat.

Realça l'estimació d'aquest arbre sa gran resistència a les sequedats, com ho demostra el que molts terrenys de secà amb precipitacions inferiors a 300 mil·límetres per any, viu, prospera i fructifica l'**Erbequi**.

El veureu ben dret en els indrets pedregosos, frondós en les terres soltes i sempre verd en les arenès i fins en els llocs menys afavorits. En les terres de calc, com també en les argilèniques arriba a donar produccions que van en continu augment.

Es notable aquest oliver per sa ràpida tendència a fructificar, essent molt comú per poc que la terra es presti i les cures de cultiu l'estimulin, a cobrir-se de fruit als pocs anys d'ésser plantat.

Altra característica de l'**Erbequi** és la de permetre fàcilment ésser defensat de molts flagells que en altres varietats causen estralls, així com el lliurar-se de les gelades.

Es recomana especialment aquest oliver:

- I. Per donar-se en la majoria dels terrenys, per pobres que siguin.
- II. Per sa notable resistència a les gelades.
- III. Per començar son rendiment als tres anys.
- IV. Per la facilitat de recol·lecció.
- V. Per no causar en ell els estralls que ocasionen en altres varietats, les malalties i pestes que solen encevar en aquesta classe d'arbres.

PREUS:

De 1 any, 0'50 a 0'70 metres	25 plançons .	25 Ptes.
	50 »	45 »
	100 »	80 »
De 2 anys, 0'75 a 1'10 metres	25 »	35 »
	50 »	60 »
	100 »	110 »
De 3 anys, 1'10 a 1'50 metres	25 »	40 »
	50 »	75 »
	100 »	130 »
Copats escollits mínim 1'50 metres	25 »	50 »
	50 »	90 »
	100 »	160 »

Embalatge, en bones caixes amb molça a 10 Ptes. per centenar de plantes.

"EL CULTIVADOR MODERNO" TRAFALGAR, 76 (Prop Arc Triomf)
Apartat 625 - Telèfon 18744
BARCELONA

Demanin-se catàlegs d'arbres fruiters, forestals i llavors de totes classes

Arbres forestals de gran pervindre

Espècies forestals les més apreciades i que durant aquests darrers anys han merescut l'elogi dels principals repobladors i enginyers:

	PTES. EL MILLER
PI Alerce d'Europa, de 2 anys, de 30 a 35 cms.	100
PI Alerce del Japó, de 2 anys, de 35 a 40 cms.	125
PI Halepensis, de 2 anys, de 30 a 40 cms.	75
PI Insignis, de 2 anys, de 35 a 45 cms.	75
PI Laricio Austria, de 2 anys, de 20 a 25 cms.	70
PI Laricio Calàbria, de 2 anys, de 20 a 25 cms.	60
PI Laricio Còrsega, de 2 anys, de 20 a 25 cms.	75
PI Marítim de Corté, de 2 anys, de 30 a 35 cms.	75
PI Montana, de 2 anys, de 20 a 25 cms.	75
PI Pinyoner, de 2 anys, de 25 a 30 cms.	100
PI Silvestre Escòcia, de 2 anys, de 20 a 25 cms.	60
PI Silvestre de Riga, de 2 anys, de 25 a 30 cms.	60
AVET de Douglas, de 2 anys, de 30 a 35 cms.	150
AVET Excelsa, de 2 anys, de 15 a 20 cms.	100
BEÇ comú, de 2 anys, de 60 a 70 cms.	140
ACÀCIA comú, de 2 anys, de 35 a 40 cms.	75
AURÓ Negundo, de 1 any, de 15 a 20 cms.	60
CASTANYER comú, de 2 anys, de 30 a 40 cms.	110
CASTANYER de les Indies, de 1 any, de 17 a 25 cms.	75
CASTANYER del Japó, de 2 anys, de 40 a 50 cms.	150
CEDRE del Líban, de 2 anys, de 30 a 35 cms.	125
XIPRER Macrocarpa, de 2 anys, de 30 a 35 cms.	120
XOPS, de 1'200 a 1'800 metres	350
XOPS, estaquetes, de 1 a 1'400 m.	125
ARÇ Albar, per a valles, de 2 anys, de 25 a 30 cms.	75
EUCALIPTUS Glòbuls, de 2 anys, de 50 a 60 cms.	125
EUCALIPTUS Rostrata, de 1 any, de 15 a 20 cms.	75
FREIXE Americà, de 2 anys, de 50 a 60 cms.	75
FREIXE comú, de 2 anys, de 25 a 30 cms.	75
FAIG comú, de 2 anys, de 30 a 40 cms.	80
MORERES blanques, de 1'70 metres tronc	1.500
NOGUER comú, de 1 any	350
OLM comú, de 2 anys, de 25 a 35 cms.	60
PLATANA, de 2 metres, de 7 a 8 cms. de circumferència	1.000
ROURE roig americà, de 2 anys, de 25 a 30 centímetres	100
THUYA del Canadà, de 2 anys, de 20 a 30 cms.	200
TRUANA o Aligustre, de 2 anys	250

Planter per a formació de vivers

ALBERCOQUERS	200
AVELLANERS	200
CIRERERS Santa Llúcia	125
PRUNER Myrobolan	125
PRESSEGUERS	200
CODONYERS	125
POMERES Silvestres, de 2 anys	90
NOGUERS, de 2 anys	350
PERER Silvestre	125

Partida mínima que servim, 500 plançons de cada espècie. Demani's el catàleg general d'arbres fruiters, forestals i llavors.

EL CULTIVADOR MODERNO

Trafalgar, 76. Telf. 18744. Apartat 625. Barcelona

Societat Enològica del Penedès, S. A.

VILAFRANCA
DEL
PENEDES

Sucursals a Reus, Criptana i Xereç de la Frontera

TREPITJADORES, PREMSSES, BOMBES I
TOTA CLASSE DE MAQUINARIA VINÍ-
COLA : MOTORS I TRANSMISSIONS :
MANGUERES, RACORDS I AIXETES :
MATERIAL PER A BOTELLERIA

PREMSA CONTINUA «SEPSA»

PREMSA HIDRAULICA «ATLAS»

APARELLS D'ANÁLISIS DE VINS :
PRODUCTES ENOLÓGICS :
ADOBS : SULFAT I SOFRES

DEMANEU Estudis, Projectes i Pressupostos

MOLI "JAY BEE" EL MILLOR DEL MON

EXPRÉS PER A AGRICULTORS I RAMADERS

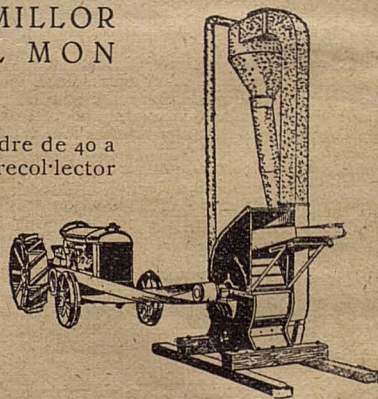
Els molins "JAY BEE" es fabriquen en nou tamanyes diferents, capaços per a moldre de 40 a 900 Kgs. per hora. Qualsevol dels models està equipat usualment amb aspirador i recol·lector de pols, amb això resulta una instal·lació completa. Únic molí que molt perfectament alfals i farratges secs, productes que, bon punt molts, poden donar-se a les vaques, porcs, pollastres, etc., etc., sols o barrejats amb altres gèneres; resultant un pinso de fàcil digerir i a la vegada sa i molt econòmic.

Construït per The Bossert Corporation, Utica - New-York

Agent exclusiu per a
Espanya i Portugal:

JOSEP ILLA

VIA LAIETANA, 15, 2.º :: TELÈFONS: A. 2210 i A. 4515 :: BARCELONA

INVESTIGACIONS SUBTERRANIES

DOMÈNEC PALET i BARBA
Geòleg-Prospector

Auxiliar:

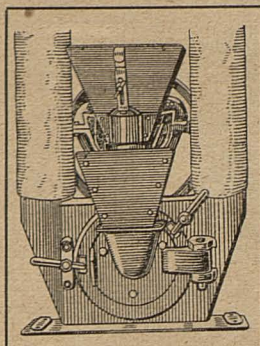
MIQUEL PALET MARTÍ (III)
Enginyer

RASA, 29. - Telèf. 404
TERRASSA

Prospecció d'aigües, minerals i roques, a
qualsevol fondària, amb dispositius paten-
tats de pròpia invenció

TECNICA CIENTIFICA :: METODE RAPID

Determinació concreta, des de la superfície, de jaci-
ments, llurs extensió, superposicions, naturalesa i
composició, profunditats i gruixàries, intensitats
o relativa riquesa, etc., etc.

Molins trituradors
"El Campeón Universal"

Patent n.º 91267

Medalla d'or en l'Exposició de
 Maquinària Agrícola de Barce-
 lona, Juny de 1927

El més avançat en molins per a l'elaboració de pinsos per a l'alimentació del ramat, sucre, canyella, pebre, calç, guix, alfals, palla, carbó, ossos, xufla, etc. etc. — Demanin referència :: :: i detalls del darrer model a :: ::

MARC TORRES

Riereta, 15 i Aurora, 11

Telèfon 16884

Barcelona

Ja està bé d'adobar... però
 també és molt bo de regar.

La Bomba de pistó

"Neptuno"

és sempre accionada per motors instal·lats a la superfície. No porta cuiros ni premsa-estopes. No cal encervar-la. Funciona sols per tracció i és absolutament silenciosa i econòmica. Construïm models per a tots els caudals i elevacions, així com per a qualsevol classe de força motriu.

Tipus econòmics des de 300 pessetes.

Molins de vent

Lloguer de bombes per a profunditzar pous

Vendes a llarg termini

CONSTRUCTORS:

Bombes "NEPTUNO" S. A.

Passeig, 7

TERRASSA

LLET CONDENSADA
"EL NIÑO"

La llet condensada marca EL NIÑO amb tota la seva crema i elaborada d'acord amb procediments novíssims de fabricació, reuneix els majors avantatges desitjats per tot consumidor.

No deixi de provar avui mateix la llet condensada marca EL NIÑO i quedarà convençut de la seva alta i insuperable qualitat

FARINA LACTEADA "EL NIÑO"

La farina lacteada marca EL NIÑO està elaborada d'acord amb una novíssima fórmula que respon als més moderns procediments científics en matèria d'alimentació infantil

En la seva composició hi ha una substància vitamínica que evita el raquitisme i, quan existeix, el cura. És auto-digestiva i d'una assimilació perfecta i assegura als nens un capital de salut per al pervindre.

Sol·liciteu mostra i fascicles gratis
"SOCIEDAD LECHERA MONTAÑESA, A. E."
 Plaça Catalunya, 20 - BARCELONA

... Escolta, Peret! No et descuidis de portar de la Farmàcia un tub de
DERMOSA CUSÍ ANTISEPTICA "DERCUSAN"
 Ja saps que a casa no hi pot mancar.

A l'hivern quan amb la tallada de boscos i poda d'arbres, o treballs casolans de fusteria, hi ha tanta propensió a tallar-se, és bo tenir sempre a mà la **DERMOSA CUSÍ ANTISÈPTICA "DERCUSAN"** per a evitar una infecció que pot ocasionar conseqüències greus.

Dermosa Cusí Antisèptica "Dercusan" Antisèptic enèrgic i cicatriçtant ràpid per al tractament de Grans, clivelles, FERIDES (recents o infectades), paràsits, pústules de la verola, CREMADES, penellons ulcerats, SUPURACIONS, ULCERES de les cames, tòrpides o antigues.

Màxima eficàcia. Innocuïtat absoluta. Aplicació senzilla. Envasat còmode. Cicatrització ràpida. Cures sense dolor. Conservació indefinida. No taca ni destrueix la roba o els teixits sans.

S'EMPLEA TANT EN MEDICINA HUMANA COM EN VETERINÀRIA
DE VENDA EN LES FARMACIES:

Tub petit a ptes. 1'60. Tub gran a ptes. 3'65. Tub especial per a Veterinària a ptes. 7'70

DEMANEU UNA MOSTRA
 ENVIANT AQUEST ANUNCI

Laboratoris del Nord d'Espanya - Masnou - Barcelona

Nitrat de Calç BASF

Insuperable
adob azoat de
cobertera i de
efectes rapidí-
sims contenint
 $\frac{15}{16}$ per 100 de
Nitrogen i 28
per 100 de Calç

De venda a les prin-
cipals cases d'adobs

Per a informes, mostres
i detalls:

Consultori Agronòmic
de la
**Unión Química
y Lluch, S. A.**

Apartat de correus 462
BARCELONA

Nitrat de Leuna BASF

(Nitro-sulfat d'amoniac)
que conté 26 %
de Nitrogen en
proporció apro-
ximadament $\frac{1}{4}$
com nitrat i $\frac{3}{4}$
com amoniac

AVANTATGE: El nitro-
gen nítrog constituïx per a
les plantes un element assi-
milable disponible des del
primer moment, mentres
que el nitrogen amoniacal
constituïx una reserva de
efecte lent i permanent.

AGRICULTURA I RAMADERIA

DIES DE SORTIDA: EL 15 DE CADA MES
UN SOL NÚMERO: 1 Pesseta

DIRECTOR:
M. ROSSELL I VILÀ

SIJBSCRIPCIÓ: BARCELONA, ANY: Ptes. 9
FORA: Ptes. 10 ESTRANGER: Ptes. 11

El senyor Pompeu Fabra

TOTA la premsa catalana escrita en normes ortogràfiques ha festejat la seixentena anyada del savi gramàtic senyor Pompeu Fabra. AGRICULTURA I RAMADERIA que no ha estat mai escrita d'altra manera, concorre joiosament a l'homenatge de l'ordenador de la nostra llengua, no sols perquè la Revista ha estat sempre «ortogràfica», sinó també com pagesos que som.

Nosaltres, els pagesos, hem estat dels primers en honorar la llengua escrita i els últims en deixar-la. Tenim obres com *Cirurgia dels cavalls*, del segle XIII, i el *Llibre de Manescalia* del segle XV, que s'avancen d'alguns cents anys als llibres d'Europa que sortiren escrits en llengua vernàcula. En plena decadència, en el segle XVII, es publicà el *Llibre dels secrets de l'Agricultura*. Aquestes dues últimes obres tingueren un gran èxit, puix que foren traduïdes a diverses llengües.

La manca en el nostre poble de seguida cultural, féu que la llengua natural caigués en desús d'escriure-la i que s'arribés, com encara passava fa pocs anys, a grafar-la de múltiples maneres. Tothom, però, comprenia que si la llengua catalana havia de progressar, calia la unificació gramatical. La necessitat determinà l'aparició de l'home i aquest fou el senyor Fabra.

L'amor del senyor Pompeu Fabra als estudis gramaticals ve de lluny. A setze anys ja va escriure una gramàtica. Però, una cosa són les afecions i altra l'ofici per a guanyar-se la vida; per aquelles semblava que el senyor Fabra havia de seguir una carrera de lletres. I no fou així. Estudià per enginyer.

Després del Congrés de la Llengua catalana, en el qual el senyor Fabra mostrà la seva ciència gramatical, i en el moment en què es clamava per

l'ús d'unes soles normes ortogràfiques, el senyor Fabra era catedràtic de química a l'Escola d'Enginyers de Bilbao. El senyor Puig i Cadafalch, que aleshores era President de la Comissió de cultura de la Diputació, pregà al savi gramàtic de dirigir l'Oficina de la llengua catalana.

Quasi al mateix temps que es fundava aquesta Oficina, naixia l'Escola Superior d'Agricultura, en la qual les classes es donaven en català. A diversos professors d'aquesta Escola se'ls imposava un deure primordial, que era parlar correctament la seva llengua. Això que avui és fàcil llavors no ho era. El *Diccionari ortogràfic* encara s'havia de publicar i per altra part, la cultura dels professors feta en idiomes diferents, en voler transmetre-la als alumnes, l'hàbit científic d'alres llengües dificultava l'expressió en la parla pròpia. Altrament, s'hi havia d'afegir un altre obstacle, que consistia a saber com s'havien de dir certes paraules, moltes d'elles creades durant els segles de davallada de la cultura catalana, és a dir, s'havia d'ortografiar tot el lèxic científic. Hi hagué professor que durant tot el primer any del seu curs anà a consultar el senyor Fabra dos cops cada setmana.

Ningú més obligat que els pagesos a associar-se a l'homenatge al senyor Fabra, puix que d'ençà de la creació de l'Escola Superior d'Agricultura, tenen molts llibres escrits en la nostra llengua. No poden dir el mateix els servents d'altres produccions, els industrials i els comerciants.

Que el senyor Pompeu Fabra, per mediació d'AGRICULTURA I RAMADERIA, es digni rebre l'homenatge que amb tota cordialitat li reten els pagesos, tant agricultors com ramaders, de les terres catalanes.

EL MANIOC

D'un any ençà, el consum del manioc s'ha generalitzat molt. La causa d'aquesta ràpida propagació ha estat l'alt preu a què es cotitza el blat de moro o moresc i l'ordi. Mentre aquests dos cereals es venien per damunt de 37 pessetes, el manioc es pagava a 30. Els principals consumidors de manioc són els engreixadors de bestiar porquí.

Un gran nombre de ramaders han gastat manioc sense saber-ho. Hi hagué una temporada, que durà potser més d'un any, que era bastant comú entre alguns comerciants de despulles de blat de barrejar una certa quantitat de farina de manioc a les segones, terceres i quartses. La farina de manioc, molt fina, s'adhereix fortament a la pell, i quan el comprador ficava lla mà a un sac de segones i aquesta li sortia tota emblanquinada, judicava que aquelles segones eren excel·lents. Per altra part, el bestiar menjava molt bé el nou pinso i el ramader en quedava content. Però, el bo del cas és que el comerciant afegia el manioc a les segones per tal de falsificar-les i ignorant el valor nutritiu del manioc, restava admirat de què les segones *falsificades* produïssin tan bons resultats. Aquestes segones alguns comerciants les venien amb el nom de *segones holandeses*.

El manioc és una planta pròpia dels països tropicals, de la família de les euforbiàcees, de la qual se'n descriuen nombroses espècies. El manioc que es destina a l'alimentació és el *manioc dolç*, conegut a més per *manioc*, *camanyioc*, *manyioc* i *iuca*; el nom científic és *manihot palmata*. L'alçada d'aquesta planta és de 2 metres aproximadament, i els seus tubèrculs són de 10 a 15 centímetres de llarg per 3 a 5 de diàmetre. Dels tubèrculs en el comerç se'n diuen arrels. Ara bé; la pell de les arrels de manioc conté una substància tòxica, l'àcid cianídric, el qual és més abundant en les espècies de manioc amargants, que en les espècies dolces. En l'alimentació, tot el manioc que s'usa és pelat.

El conreu del manioc exigeix molta aigua. En

els països tropicals, on, en certes regions, l'aigua escasseja, el manioc produeix unes arrels primes, mentre que en el cas contrari, són gruixudes. Per regla general, les arrels de Madagascar són més primes que les de Java.

A Barcelona, quasi tot el manioc que hi arriba prové de Java. D'Amèrica i de Madagascar amb prou feines en ve. En els països productors, el manioc es cotitza a baix preu, de forma que el transport costa molt més que el valor del producte. Com és sabut, el transport marítim es compta pels metres cúbics de la mercaderia, i no pel seu pes. Els sacs d'arrels ocupen molt de lloc. Els comerciants en gros de manioc idearen una manera de reduir el volum de les arrels per tal de disminuir les despeses de transport, i aquesta manera consistia a esmicolar les arrels, deixant-les del tamany d'una mongeta o d'una fava. Les despeses de moltura venien compensades pel rebaix del cost de transport, de forma que permetia vendre el manioc a unes dues pessetes de menys els 100 quilos. És així que s'expedeix des de Java als països del Nord d'Europa. Però hi ha altres països on les duanes apliquen una altra tarifa quan el manioc ha passat pel molí, i en aquest cas, l'augment de tarifa duanera és superior als avantatges de l'estalvi del cost de transport, i per consegüent en aquests països el manioc ha d'arribar-hi al natural.

Molt abans que el manioc fos conegut a Catalunya, com aliment per al bestiar, els Serveis de Ramaderia de la Mancomunitat ja s'havien preocupat de la seva introducció, puix que tenint en compte que l'engreixament de pores es realitzava a base de blat de moro, que s'havia d'adquirir a l'estranger, era preferible cercar un altre aliment que pogués substituir econòmicament el moresc, i el que s'havia escollit era precisament el manioc.

Per això els Serveis de Ramaderia de la Mancomunitat realitzaren dues tasques: una la de resoldre clarament els drets d'entrada, i l'altra, procedir a l'anàlisi químic amb la consegüent ex-

PELS AVICULTORS O PETITES INDUSTRIES AGRICOLES

A la Garriga, a les afores, es ven casa espaiosa amb tot el confort modern, que té grans locals per l'establiment de petites indústries agrícoles, hort i força aigua i instal·lació d'electricitat i gas. Acabada de construir aquest any.

Per informes: BANYS MARTI, La Garriga

periència d'alimentació. En els aranzels d'aleshores, el manioc constava en una sola partida i era classificat com a substància feculenta destinada als aprestos. Es dirigí a la Direcció General de Duanes o al Consell d'Economia general (no ho recordo bé), una instància suplicant que el manioc tenint altres usos que els industrials, i podent ésser considerat com un aliment pel bestiar, s'apliqués a dit aliment la tarifa de les arrels i altres farratges, que era de 1 pesseta els 100 quíols, en lloc de 12 que havia de pagar la farina de manioc destinada als aprestos. Es rebé una comunicació tan fosca, que semblava que deixés a l'arbitri del vista encarregat del despatx, el poder aplicar una o altra tarifa, és a dir, comercialment es feia impossible de realitzar cap importació.

Dos anàlisis químics de manioc de diversa procedència foren analitzats pels Serveis de Ramaderia. Heus-els ací:

	ANALISI	
	PRIMER	SEGON
Humitat	11'40	11'60
Matèries azotades	5'70	7'40
Id. hidrocarbonades	65'00	69'10
Id. grasses	1'80	1'50
Cellulosa	13'80	8'30
Matèries minerals	2'30	2'10

El valor nutritiu del manioc comparat amb el del morenc i ordi és el següent:

	Promig dels dos anàlisis de manioc	Blat de moro o morenc	Ordi
Humitat	11'50	13	14'3
Matèries azotades	6'55	9'9	9'4
Id. hidrocarbonades	67'05	69'2	67'8
Id. grasses	1'65	4'4	2'1
Cellulosa	11'05	2'2	3'9
Matèries minerals	2'20	1'3	2'0

Si la composició química d'aquests tres aliments es redueix a unitats nutritives brutes, es tindrà 88'61 pel manioc, 91'8 pel morenc i 86'1 per l'ordi.

La digestibilitat del manioc deu ésser força elevada a judicar per la poca quantitat de femta que donen els porcs sotmesos a l'alimentació d'aquesta arrel.

Com se veu, doncs, el manioc ocupa un entremig del morenc i de l'ordi, i per consegüent constitueix un bon aliment.

Les arrels de manioc posades en remull no s'estoven pas. Donades enteres, els animals no les apeteixen. S'han de donar en farina. El co-

merç ven la farina de manioc en forma de pols molt fina, cosa que impedeix que els animals la mengin amb facilitat. A més la farina de manioc posada en maceració pren molt poca aigua. Això fa que no es pugui donar sola, sinó que s'ha d'acompanyar amb aliments molturats grosserament. Nosaltres donem el manioc en forma de farina granalluda, posant al molí un garbell de malla grossa. La farina de manioc, com totes les altres farines, s'ha de donar humida, més o menys espessa.

MANIOC

A. Flor mascle B. Flor femella C. Tubèrcul

El bestiar boví, el porquí i l'aviram són les espècies indicades per a consumir el manioc. Aquest aliment pot substituir l'ordi i el morenc. Animals racionats amb un 80 per 100 de manioc s'han portat molt bé. Hem observat, però, que en els porcells més aviat actua com laxant lleuger, mentre que en els porcs el restreny poc o molt. L'addició al manioc d'aliments astringents o restrenyadors, com la garrofa i els glans, o bé laxants com el turtó de coco i de llinosa, corregeix aquests inconvenients.

En compondre una ració a base de manioc tingui's present que encara és més pobre en matèries azotades o albuminoides que el morenc i l'ordi. Caldrà, doncs, afegir a la ració un o més aliments que compensin la poca quantitat de matèria azotada que té el manioc.

M. ROSSELL I VILA

Feu que la ració sigui completa i nutritiva afegint-hi uns grams de "NITROGINA" i obtindreu un engreix ràpid dels porcs i una gran producció d'ous en les gallines

Demanin referències i preus a: FRANCESC ESPINAS - J. A. Clavè, 17 - Telèfon 12.202 - Barcelona

Com han entès la cooperació els productors suïssos

EN números anteriors d'aquesta Revista hem esmentat els dos casos importants que es troben a França de la cooperativa lletera.

Més interessant potser és el cas de Suïssa. La cosa hi presenta un aspecte ben diferent, car la producció de llet hi és enorme i sobrepassa de molt el consum. Puja a uns 25.000 q. anuals, dels quals se n'exporten més de 4 milions de quintars, en forma de llet condensada, formatge (especialment Emmenthal), mantega, fins i tot llet natural. El preu d'aquesta llet lliurada a l'estranger sofreix les fluctuacions internacionals i les transmet a Suïssa, per això ells s'han d'espavilar de manera a mantenir els preus a l'estranger el més remuneradors possible, evitant la competència, adaptant la producció a les exigències mundials, etc. En una paraula, tendint a l'estabilitat, a garantir als productors suïssos un preu mínim de la llet, que assegurí la prosperitat de llur ramaderia; i sense egoismes ni influències estranyes, sense desconfiances ni falsos recels, han pogut veure clarament des d'un punt de mira enlairat, el que deu ésser per a ells la cooperació, partint de certs principis que caracteritzen la seva extensa organització lletera.

Actualment, a Suïssa, els productors estant en primer terme agrupats formant les *cooperatives locals*, aquestes cooperatives locals reunides en *federacions regionals*, el nombre de les quals és 24, federacions que en 1907 s'agruparen totes plegades per a formar «L'Union Centrale de producteurs Suisses de lait», vasta organització nacional, que uneix sòlidament el 95 per 100 dels productors, o sigui més de 100.000 membres posseïdors d'unes 550.000 vaques, i pertanyents a unes 3.400 societats lleteres.

Les federacions en associar-se, conserven cadascuna el seu règim autònom i els seus mètodes propis i tant les federacions per formatgeria (Jura, Fribourgeoise, etc.), com les federacions que es dediquen al comerç de la llet natural (Ginebra, Laussane, Zurich, Berna, etc.), car entre aquestes últimes, per exemple, mentre unes paguen la llet a un preu fixat, en altres els associats cobren cada mes la llet al preu que resulti de l'explo-tació en comú.

Els productors suïssos s'han donat compte de què més val la cooperació que la lluita, amb les altres forces econòmiques (comerciants i fabricants). Tots han de viure del mateix; per què, doncs, treballar aïlladament? És per això que es

troben moltes lleteries centrals, comerços de formatge, etc., explotats en comú entre els productors, i ja siguin els lleterers detalladors o els fabricants de formatges, els quals per la seva part estan també perfectament organitzats. Hi ha qui encara va més lluny i preveu que les ciutats estaran un dia dotades de lleteries centrals, explotades en comú per les organitzacions de productors (federacions lleteres) i per les organitzacions de consumidors (societats o cooperatives de consum). Fora la més completa supressió dels intermediaris, que en molts casos sols serveixen per a encarir els productes.

La Unió Central de Productors té per objecte coordinar els esforços de les federacions. En virtut del principi de la cooperació amb les altres forces econòmiques, la Unió Central collabora amb la Unió Suïssa de Formatgers, i amb la Unió d'exportadors de formatges, de manera a obtenir una bona venda d'aquest producte a l'interior i a l'estranger. Aquests grups estan units per la Unió Suïssa del Comerç del formatge.

En esquema, l'organització de Suïssa és la següent:

Productors
Cooperatives locals
Federacions Regionals
Unió Central de Productors de llet
Unió Suïssa del
Comerç del formatge

Unió de formatgers. Unió d'exportadors.

Totes les societats locals de llet per a formatgeria federades que elaborin en comú o que venguin la llet a industrials, vénen obligades a cedir o a fer cedir tot el formatge produït a la Unió Central de Productors, a no ésser que es necessiti pel consum local. A canvi d'això, la Unió les garanteix a totes aquelles societats la compra dels seus formatges a un preu fixat per endavant cada semestre. Partint d'aquest preu, es pot pagar la llet regularment cada mes.

Després la Unió Central ja cura de vendre; per això coopera amb els industrials i amb els exportadors i els beneficis o pèrdues resultants del comerç dels formatges se'ls reparteixen aquests tres grups components de l'organització central.

La Unió de Productors diposita la part que li correspon en un fons de garantia del preu de la llet; és d'allí que en treu les sumes necessàries per a cobrir les pèrdues que eventualment pot ocasionar-li aquesta garantia. És a dir, serveix

d'equilibrador, com si diguéssim de ressort entre els productors i el mercat internacional; rep les sotragades, les altes i baixes imprevistes, s'uniformitza el preu a l'interior bo i tendint a elevar-lo el més alt possible, organitzant la propaganda, adreçant-se als poders públics quan convé, adaptant, com ja hem dit, la producció o les exigències dels consumidors, etc., i col·laborant amb totes les obres per al desenrotllament tècnic i econòmic de la indústria lletera.

Finalment, la política econòmica d'aquesta organització té per efecte igualar el preu de la llet per formatgeria amb el preu de la llet destinada al consum, uniformitat d'altra part indispensable i que demostra fins a quin punt són solidaris tots els productors, sigui quina sigui la manera d'utilitzar-los. Quan ocasionalment els productors de llet pel consum de les ciutats, obtenen un preu relativament més elevat que els altres, han de disposar una contribució en el fons de garantia de la Unió de Productors, durant tot el temps necessari. La contrapart d'aquest sacrifici temporal està en la garantia del preu del formatge, que els posa a cobert de la competència funesta de la llet destinada a formatgeria, quan aquesta indústria sofreix una depressió.

Resumint, doncs, un dels punts més característics de la cooperació lletera a Suïssa, està en l'estabilització del preu de la llet, assegurant sempre un preu mínim remunerador a tots els productors i encaminada a evitar una crisi. Això ho obté la Unió de Productors amb el seu fons de garantia. Aquest fons de garantia està alimentat, com hem vist, per dues fonts: pels beneficis que obté la Unió amb el comerç dels formatges i per les contribucions temporals que aporten els productors de la llet que es consumen en les ciutats. És a dir, ve alimentat sempre pels que ocasionalment passen una temporada de gran prosperitat, car si la Unió central fa beneficis és que els formatges es venen molt bé a l'estranger, i si fan beneficis els altres és que

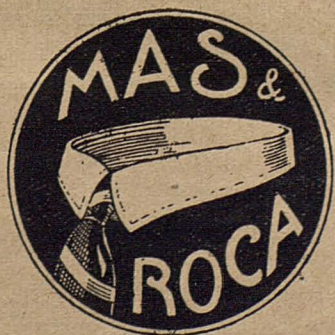
la llet es ven molt bé en les ciutats. Aquest fons de garantia, però, va destinat exclusivament als productors de llet per a formatgeria o per altres indústries que exporten els seus productes, és a dir, a tots els que depenen de l'estranger. Ja hem vist com els altres també en beneficien indirectament.

D'aquesta manera la Unió de Productors de llet juga a Suïssa un paper molt important en el camp de l'Economia nacional i constitueix una potència en realitat més preuada que temuda. Els que es dediquen al comerç de la llet o dels productes derivats l'aprecien per la regularització de les remeses i les facilitats en les transaccions. Les autoritats federals, cantonals i municipals, perquè garanteix el proveïment regular i segur del país en llet i en productes lleterers higiènics, a preus raonables, tot el qual contribueix al benestar material i moral de la nació.

Es tracta d'un cas digne d'ésser imitat en tots aquells casos que l'exportació d'un producte constitueix una gran riquesa per una nació.

«El que no cal oblidar — com deia en una conferència el secretari de l'esmentada Unió de Productors — és que una organització semblant tan beneficiosa exigeix molts sacrificis: sacrificis de diners, de temps i sobretot de llibertat personal en favor de la collectivitat. Convé una disciplina estricta. Els productors que cerquessin a agrupar-se racionalment per a millorar llur situació, perdran llurs diners i llur temps, l'energia i l'entusiasme i la iniciativa de llurs directors, si no estiguessin resolts a observar al peu de la lletra el reglament, en allò que fa referència a les hores i la manera de munyir i recollir la llet, a la qualitat del producte lliurat, a l'elecció de comprador, etc. És només amb aquesta condició que els productors associats poden col·laborar eficaçment amb el comerç, eventualment amb les agrupacions de consumidors i amb les autoritats del país.»

JOSEP LLOVET

CAMISERIA, CORBATERIA,
MITGERIA, GENERES DE PUNT

MAS I ROCA
CAMISERS

CASES ESPECIALITZADES PER A LA MIDA

PORTAFERRISSA, 24 - TEL. 17642
FONTANELLA, 16 - TEL. 12211

BARCELONA

La gallina és una fàbrica d'ous

El rendiment d'aquesta fàbrica depèn de

1. ^{er} : Edifici	{ Sa Ventilat Sec Espaiós
2. ^{on} : Cria	{ Raça pura Bestiar vigorós Desenrotllament complet Alta producció
3. ^{er} : Pinso	{ Net Apetitós Equilibrat Uniforme
4. ^{ta} : Selecció	{ Dèbils Productors deficients De muda primerenca

La construcció del galliner. — Per a reeixir en gallines comenceu per allotjar-les en un galliner confortable, que sigui sec, espaiós, amb molt aire i sol, lliure de corrents d'aire i de canvis sobtats de temperatura. No espereu que cap gallina pongui el màxim d'ous en una cort fosca i humida plena de paràsits i de microbis.

Segons cada cas particular, pot projectar-se un galliner, adaptant-se a les circumstàncies especials de cada lloc, però sempre serà essencial, si voleu obtenir els millors resultats possibles de les vostres gallines, que el galliner sigui sec, lluminós, espaiós, de fàcil neteja i ventilat.

Emplaçament del galliner. — Busqui's un lloc alt i sec, amb un bon drenatge natural. El vesant migdia d'un turó és el millor lloc per a assegurar el sol tot l'any i l'escorrimient de les aigües de pluja.

La protecció contra els vents també s'ha de considerar. Si el galliner està guardat dels vents forts, les bèsties hi estaran més confortablement. Els punts baixos s'han d'evitar tant com se pugui, perquè generalment són humits, a causa del drenatge imperfecte de les aigües de pluja.

Paviment. — Els pisos de terra no són gaire satisfactoris, perquè són bruts i difícils de netejar i perquè a l'hivern deixen filtrar la humitat de la terra que puja per capilaritat, i a

l'estiu les gallines hi aixequen una gran polsaguera. Un pis de fusta emmetxat, gruixut, té els seus inconvenients per la neteja i pel moviment que la fusta sempre fa. El pis de fusta s'ha de muntar prou alt perquè els gats i gossos puguin passar per sota i empaitar les rates.

El millor paviment és el de ciment, perquè és a la vegada durable i sa. S'ha criticat el paviment de ciment perquè diuen que a vegades dóna humitat. Si dóna humitat és perquè està mal construït. Un paviment de ciment assegut directament sobre terra donarà humitat, però si entre la terra i el paviment s'intercala un material porós, el contacte amb terra quedarà trencat i la humitat desapareixerà.

Altres retreuen que el pis de ciment és fred. Un bon jaç de palla farà l'efecte d'una catifa i preservarà les gallines de tocar el paviment amb les potes.

L'equipament interior s'ha de fer de manera que no quedin recons on puguin amagar-se els paràsits. Tots els objectes han de poder ésser trets i rentats, per tal d'evitar les pestes. Altrament, la netedat augmenta la producció de les gallines.

Economia en la construcció. — No cal ponderar l'avantatge de l'economia en la construcció dels galliners. Quant més barat sigui un galliner més aviat el tindrem amortitzat i més aviat podrem començar a fer beneficis positius.

No sempre cal construir galliners nous de planta, a vegades es tenen edificis que havien estat construïts per altres utilitats i que amb poques pessetes poden convertir-se en galliners espaiosos, ventilats i assolellats.

Servei del galliner. — Amb una adequada organització, que per anar bé ja s'ha de tenir preconcebuda abans de començar a muntar una granja, es pot estalviar molta feina i molts passos, sobretot molts passos, que es el que fa perdre més temps en una granja avícola. L'aigua corrent, les menjadores per barreja seca de gran capacitat, les portes amples i obrint-se a banda i banda per a poder-hi passar amb carretons i coves i gàbies; les tanques ben fetes, que les gallines no es puguin barrejar; la gàbia de desllocar no lluny del galliner; els nius-trampes en bon funcionament, tot coses que costa un poc més el tenir-les bé que malament, i que en can-

vi redueixen la feina de la granja en tres quarts parts.

El sol és de primera necessitat. — En un galliner ben construït el sol a l'hivern ha de poder arribar a tots els recons del galliner. El sol treu la humitat, preveu les malalties, és un destructor de gèrmens, dóna escalfor i fa tot el galliner més confortable. En els dies curts d'hivern el sol actua com un tònic i augmenta la producció d'ous. La façana ha d'ésser prou alta perquè les finestres o obertures deixin passar el sol fins ben bé al fons del galliner, durant els mesos de novembre, desembre, gener i febrer.

La humitat. — La humitat pot entrar en el galliner per tres camins diferents:

1. Per condensació de la humitat atmosfèrica sota el sostre.
2. Humitat de la terra que pugui filtrant-se pel paviment.
3. Humitat que despedeixin les plataformes de dormir, si no són netes.

El primer pot ésser evitat per una adequada ventilació. Les gallines en respirar expiren aire calent i humit que s'aixeca fins al sostre; si aquest aire no es pot escapar per la part més alta del sostre, la humitat es condensarà i caurà en forma de pluja. Les cortines de mussolina a la façana permeten a l'aire de l'interior del galliner de renovar-se contínuament. Deixi's algunes petites finestres permanentment obertes en la part més alta del galliner perquè l'aire humit pugui sortir, i a través de les cortines de mussolina l'aire fresc anirà entrant, filtrant-se poc a poc, i hauréu obtingut una bona ventilació sense cap corrent d'aire que pugui perjudicar les gallines.

Un drenatge ben fet sota el paviment evitarà que pugui la humitat a través d'aquest. El jaç de palla ha de canviar-se quan sigui brut o humit.

Les plataformes de dormir s'han de netejar cada dia.

Importància de la ventilació. — La gallina té una temperatura d'uns 41 graus, és un animal que respira amb un ritme molt ràpid i necessita l'oxigen en abundància. Per quilo de pes viu una

gallina respira doble aire que una vaca. Confinar una gallina en un galliner pobrament ventilat, és contrari a la seva naturalesa, perjudicial per ella i per consegüent contrari als interessos del seu propietari.

Les gallines no suen, tota la humitat l'han d'eliminar per l'aire que expiren, el qual en entrar directament en l'aire més fred condensa ràpidament el vapor d'aigua. És necessària una perfecta ventilació per a treure fora del galliner aquesta humitat que convertiria l'aire en insalubre i pesat.

Les teles de mussolina, quan són netes, permeten l'entrada de l'aire fresc i l'aire impur surt per les obertures permanents que s'han de deixar en la part més alta del galliner. A l'hivern no és la baixa temperatura el que perjudica a les gallines. Una temperatura més o menys uniforme lliure de corrents i d'humitats és la que convé.

Bon espai per exercici. — No atapeïu les gallines. Posi's tres gallines per metre quadrat de galliner i proporcioneu-les-hi força exercici, tirant-les-hi el gra damunt del jaç de palla, el qual serà de 15 centímetres de gruix. Les gallines que no fan exercici s'engreixen i la producció d'ous davalla.

Tipus de galliners. — Els tipus més corrents de galliners són: a) d'un sol vessant; b) dues vessants desiguals; c) vessants iguals; d) monitor; e) semimonitor.

Tipus d'un sol vessant. — És el tipus més comú al nostre país, i el més aconsellable perquè reunint moltes condicions és així mateix barat de construcció. El galliner s'orientarà a migdia, lleugerament inclinat a llevant; fins més avall de la meitat de la façana hi haurà cortines de mussolina, que a la nit, si fa fred, es tiraran i de dia es penjaran. L'amplada del galliner serà de 4 a 6 metres, i la llargada suficient perquè, comptant una superfície d'un metre quadrat per cada tres gallines, hi càpiguen totes les que hi volguem tenir. A la paret de darrera es deixarà un «rear ventilation», o senzillament finestres, que a la nit es tindran tancades i els dies calorosos s'obriran per a refrescar el galliner.

**EL MILLOR MATERIAL
PER A COBERTES**

Equipament. — Els ponedors poden col·locar-se sota la plataforma dormitòria, que en tots els casos és indispensable, o poden posar-se adossats a les parets laterals, o també al mig del galliner, formant un moble de tres o quatre pisos.

Si es posen a sota la plataforma dormitòria, aquesta es pot fer a una alçada d'1 metre o 1'20 metres, les barres a una alçada de 15 o 20 centímetres sobre la plataforma. Els ponedors han d'ésser de fàcil treure i netejar, i cada dues setmanes s'ha de canviar la palla. La plataforma ha de fer-se en el recó més apartat de la façana, que és el més preservat de corrents d'aire.

Força espai per a menjar i beure. Per a 100

gallines en espai lineal per menjar barreja seca, de 2'5 a 3 metres, la menjadora al centre del galliner quan es tracta de galliners grans. Per beure i per 100 gallines quan es té l'aigua corrent, un espai lineal de 1'50 metres. La nostra experiència pràctica ens ha demostrat que aquestes mesures no són excessives.

És una greu equivocació voler estalviar a les gallines l'espai per menjar i per beure. Al contrari, els hem de donar totes les facilitats; una gran productora ha de menjar i ha de beure molt.

MAGI ALFONSO

ENG. AGR.

Contra les gelades

UNA infinitat de plantes són susceptibles d'ésser destruïdes per els gelades i, per consegüent, pèrdua de la collita. La vinya, les hortalisses, les flors, l'ametller i tantes d'altres produccions es troben en aquest cas.

Els efectes de les gelades es poden neutralitzar utilitzant els medis que la ciència disposa i posant en pràctica l'associació de pagesos.

Veiem, primer, què és la gelada, per què moren les plantes i què s'ha de fer per a evitar el desastre causat per aquest intens refredament.

Cap al tard d'un dia de bon temps, així que el sol és a la posta, els cossos de la superfície del terreny, com són les pedres, els terrossos i les plantes, continuen donant calor, però, com que no en reben de nou, es refreden. La calor del dia es perd en l'atmosfera i carregant-se de vapor d'aigua, es condensa en gotetes més o menys fines i forma la rosada. Si el fred augmenta, la rosada es congela i ve la glassada.

La gelada per si sola no mataria les flors ni les plantes, si aquestes es poguessin desgolar poc a poc. Però no succeeix així. Als primers raigs del sol el desgel es fa bruscament, el qual tren-

ca de cop la coberta de les cèl·lules, i d'ací la mort de les plantes.

Els remeis utilitzats contra les gelades no tenen altra finalitat que la d'impedir o que les plantes es gelin, o bé que, gelades, es desgelin poc a poc.

Per a aplicar el tractament, en primer lloc, s'ha de saber si gelarà. Abans d'existir l'aparell previsor de les gelades, descrit en el número de gener de l'any passat, s'utilitzava un termòmetre, que quan arribava a $+1^{\circ}$, avisava. Llavors, per mitjà d'una campana o de timbres, es donava l'alarma als pagesos interessats. Sempre que a la una de la nit el termòmetre baixa a $+1^{\circ}$ o a zero grau, és gairebé segur, no havent-hi boira, que poc abans de a sortida del sol la temperatura estarà a -5° , és a dir, que hi haurà forta gelada.

El remei contra les gelades és únic: la producció de núvols artificials per mitjà de fum. La fumerola, per tal que no s'esvaeixi ràpidament, deu ésser pesada. Es poden utilitzar diversitat de matèries per a produir-la: herba seca, palla, sarments, branques de pi, serradures,

**BASCULES
ARQUES PER
A CABALS**

PIBERNAT

**PARLAMENT, 9 y 11
BARCELONA**

boll, etc. Si a aquestes substàncies, una mica humides, s'afegeix una mica de qualsevol oli pesat, com és quitrà, matèries resinoses, coaltar i altres, la fumera esdevé més espessa i els seus resultats més eficaços.

Les fogueres poden ésser separades de 50 a 60 metres, segons la quantitat de combustible a cremar i segons també l'agitació de l'aire.

També es poden utilitzar fogons amb preparats especials. Els principals d'aquests preparats són: el fumígen Mortier, Nigra, Niàgara de Belcaire (Provença), les candeles fumígenes angleses, els sacs italians Nicolai-Magia, el preparat noruec Lemstron, etc.

La fumera té la màxima eficàcia des d'una hora abans de la sortida del sol a una hora després.

Les fumeres a un sol camp no serveixen gairebé per res. L'associació aquí és imprescindible, puix que solament practicant la primera en grans extensions s'obté la màxima protecció a les plantes. Cal advertir que alguns països, Califòrnia entre altres, les fumeres són obligatòries. En el nostre país no costaria gaire de practicar-les, principalment en els termes on existeixen Sindicats.

EUDALT FREIXES I ARMENTERA

En els regadius cal conrear-hi fruiters

Conferència donada a l'Ateneu de Lleida, amb motiu de l'Exposició

(Acabament)

Algú dirà tot seguit que a aquest preu no és possible que facin préssecs, que ha d'ésser una ruïna per al productor. La veritat és que allí a aquests preus no hi tenen pas el guany d'altres temps. Però, de totes maneres, encara es comprèn que vagin tirant, si es té en compte la producció que, gràcies a la seva tècnica, encara obtenen. A Califòrnia, en les comarques més afavorides, obtenen una producció mitja per hectàrea de 15 tones de préssec, i algunes vegades arriben fins a 50 i 60 tones per hectàrea. Que diguin els nostres fructicultors del Llobregat si es queden gaire lluny d'aquestes produccions, i es pot meditar el que valdria una collita d'aquest tamany venuda als preus que ací s'obtenen.

Una altra xifra. La pruna per l'estranger, que a Lleida assoleix un preu promig de cap a 4 ó 5 pessetes rova. Doncs, a Lleida mateix, es troba pruna seca de Califòrnia, que els magatzemistes la compren a 15 pessetes caixa de 10'5 quilos. Aquest preu correspon a un preu de pruna fresca de cap a 3'70 pessetes rova, sense comptar-hi cap de les despeses que aquella pruna ha de portar inherents.

Acabem de llegir en un periòdic d'Itàlia que en 1927 una associació de pagesos de Ràvena, decidiren canviar la llavor de tomaqueres per una altra, la qual era apta per a ésser exportada. El tomàquet l'exportaren al nord i centre d'Europa, amb el resultat de valorar-la el doble, en comparació dels preus de les fàbriques de conserva locals.

Sempre el mateix: la màxima valoració s'obté en el consum fresc. Seria, doncs, per ara, una mica absurd d'enfocar la producció de fruita a altra finalitat que la de destinar-la al consum directe, dels mercats del Nord d'Europa.

ERRORS MÉS FREQUENTS I FONAMENTALS

Volem assenyalar només els tres o quatre errors més perjudicials que el fructicultor d'ací practica, i que generalment és aconsellat de seguir.

Els arbres ací es planten massa grossos. S'han de plantar tan joves com es pugui, mentre puguin resistir les condicions del terror i conreu definitiu a què se'ls destina. Els arbres si s'han cuidat bé en el viver, s'han de plantar al fruiterar que tinguin només dos anys, un d'arrel o bord, i un any d'empelt. Tot el que sigui passar d'això té més perjudicis que avantatges. És com si es plantés una tomaquera que ja tingués fruita. El resultat no seria pas satisfactori.

El tronc, tija o canó dels arbres fruiters és deixat ací massa alt, seguint el consell i la pràctica generals. El tronc dels arbres només ha de tenir una alçada arran de terra d'uns 60 ó 70 centímetres. Tot el que passi d'això és perjudicial. A més de les raons de major facilitat per a les operacions de cura del fruiter, i de més resistència a les ventades, que presenta el fruiter de tronc baix, n'hi ha una altra de raó, i molt

poderosa. Un arbre de tronc baix és un arbre que creix molt més ràpidament i fructifica molt més aviat en quantitat. Aquest fet és plenament confirmat per la moderna tècnica fruitera. La pràctica de plantar arbres i criar-los amb un tronc de 1'7 metres d'alt, és una pràctica que s'ha de abandonar en absolut si es volen fer fruiters que produeixin.

L'esporga dels arbres fruiters no és una pràctica errònia, però es practica sense el més mínim coneixement del que es fa. Pertot arreu hi uns professionals esporgadors, les habilitats dels quals són deixar els arbres ben polidets, harmònics, gairebé geomètrics, i fer les ferides ben netes i polides (això darrer és realment de valor). No és això, però, el que cal. El podar un arbre no es fa per deixar-lo ben polit, de rames gairebé diríem tornejades, i de brancam ben graciós de mirar. No; la poda es fa per a ordenar i forçar la producció, tot estimulants o ralentinant la brotació anual de l'arbre.

Dit això, que és la raó essencial de la poda dels fruiters, ja d'ell mateix se'n desprèn que la poda no pot ésser una pràctica rígida, emmotllada en una habilitat o mètode uniforme per tots els casos, sinó que és una pràctica de suma elasticitat adaptable a cada cas concret. I d'això es dedueix que més que una experiència cal un coneixement vastíssim dels fruiters que es tracten.

Un arbre no sempre reacciona igual a una mateixa quantitat de poda, o si voleu diguem-ne un mateix sistema de poda. Segons l'estat de vegetació en què es troba, la quantitat d'aigua disponible i l'adob nitrogenat que immediatament assimili, un arbre reaccionarà diferentment a la poda.

Breu; per a què un arbre rebi la poda que li convé, cal considerar ultra aquests factors que s'acaben d'indicar, l'espècie d'arbre de què es tracta, i encara dins de cada espècie la varietat pot fer canviar notablement la poda a donar.

En efecte; les flors sols es produeixen en determinades parts del brancatge, diferents segons les espècies, i encara dins el grup de cada espècie, hi ha varietats que presenten diferències notables, que cal conèixer i podar en conseqüència

si s'ha d'obtenir la màxima producció de fruita.

Així, en general, les pomeres i pereres porten la majoria de la flor en ulls laterals de dards, que viuen un promig de cap a deu anys.

L'ametller, albercoquer, prunera japonesa, cirerers guindo, porten la flor gairebé per igual, en dards de curta durada (2 a 7 anys) i en ulls laterals de brotades joves de l'any anterior.

El preseguer i olivera porten la majoria absoluta de la flor en ulls laterals de brotades de l'any anterior.

El noguer porta la majoria de la flor en ulls terminals de brotades de l'any anterior.

Heus ací uns quants grups d'espècies amb similituds de necessitats de poda. És clar que si la flor va localitzada en brostes de determinada edat, en havent passat aquesta edat, les brostes deixen de tenir aptitud per portar flors i per tant fruita. Doncs cal que aquestes brostades es renovin contínuament. La manera de renovar-les és empel normal i continu creixement de l'arbre, i per la poda, que ja és sabut que serveix per estimular la sortida de brotades noves.

Aquí radica la raó cabdal de la necessitat de fer la poda cada any, i conseqüentment la necessitat de donar una poda més forta per produir un major estímul de brostació en les espècies que fruiten en brostes de més poca durada.

En fi; la poda s'ha de fer segons l'espècie, la varietat i l'estat en que es troba l'arbre i la quantitat de collita que es vol que doni, o es creu que és capaç de donar.

I exposades aquestes orientacions enfront dels errors de la incipient fructicultura de la nostra terra, anem a dir els problemes que al nostre entendre més preocupen i que més urgent solució requereixen pel franc desenrotllament de la nostra fructicultura.

Entenem per problemes aquells que el fructicultor sol, isola, fins emparant-se de la millor tècnica, no pot resoldre. Aquells problemes d'ordre tècnic, social, administratiu, comercial o el que sigui, que per la seva naturalesa només poden ésser resolts per una collectivitat o organització superior. I ens és molt grata l'oportunitat d'ésser presents els elements directores de la Sec-

**Producte Tònic
Preventiu - Curatiu
de malalties del bestiar
de les aus i conills**

(PER A CADA RAMA LA SEVA
QUALITAT CORRESPONENT)

Salmite

MARCA REGISTRADA

**Especialíssim contra la
PESTE PORCINA
i les malures dels corrals
de xais, gallines i conills.**

REGENERADOR DE LA SANG EN
LES VAQUES, CAVALLERIES, ETC.

FABRICA A BADALONA - SANT PERE, 33

ció Agrícola de la Confederació, avui suprema orientadora de les activitats tècniques agrícoles de les nostres contrades, i ens n'aprofitem d'aquesta oportunitat per exposar-les; confiats que hi dispensaran l'atenció que es mereixen.

Un problema pel fructicultor de l'Urgell és que aquesta zona regable es consideri al fruiter com a cosa que no li cal ésser regada a l'estiu. En conseqüència, quan a l'estiu es tinda l'aigua perquè és insuficient per a tot, es considera que el fruiter pot passar-se sens reg, essent preferits els conreus d'alfals, de remolatxes, etc. Això ha de corregir-se per ésser anacrònic i injust, ja que el pagès igualment paga si té un fruit com un altre, i si s'admet que el fruiter fa rendir més les terres, llavors el sistema de privar-los de reg és en perjudici de la riquesa col·lectiva. El fruiter cal que a l'estiu sigui regat, i per tant aquest és un problema que cal que es resolgui bé si a l'Urgell hi ha d'haver fruiters.

UN PARELL DE MALALTIES

N'hi ha una pila de malalties que afecten els fruiters en les terres a l'entorn de Lleida, però si d'aquestes hi ha conegut un sistema de combatre-les, el problema ja és més endins l'abast de cada individu fructicultor. Però en tenim un parell que no és pas conegut un remei de debò eficaç.

La una és l'*Hoplocampa brevis*, el petit corc de la pruna quan encara aquesta és del tamany d'un petit pèsol. Fa molt de mal a l'Urgell.

L'altre és la *Ceratitis capitata*, cuca dels préssecs, que ha aparegut d'un parell d'anys tan intensament en els nostres presseguers. Bé que es coneixen experiències de laboratori satisfactòries per combatre aquesta mosca, cal que es demostrï que en la pràctica de ple camp, si no es controla en absolut, almenys es consegueixi algun resultat econòmicament pràctic.

Dues malalties que tampoc l'agricultor sol pot determinar-ne la manera de vèncer-les, i que cal

per tant l'acció d'una organització superior més apta i hàbil.

El problema de l'organització de les vendes i els transports de la forma tècnica del collir i embalar, que en l'aspecte comercial d'organització de transports ràpids i eficients, és també de naturalesa tal que el fructicultor sol, difícilment resoldrà, i que per la importància que té, cal que sigui enfocada aviat la seva solució.

L'organització de certàmens periòdics (millor anyals) que servissin d'estímul (donant premis als millors productors, als millors exemplars, a les valuoses introduccions o millores) i a la vegada d'educació als fructicultors (reunions on se tractessin i escatissin problemes) és també cosa necessària, ja que la moderna producció exigeix col·laboració dels productors, i sols en la intensa relació es troba el mitjà més eficient de propaganda, d'extensió de les seves troballes i millores.

I, senyors, com a mot final, com a resum d'aquestes paraules, us he de dir, he de dir pels que puguin influir en l'ordenació, orientació i activació de la producció de las comarques veïnes de Lleida, que es reguen i es vagin regant, que el conreu més prometedor és el de fruiters. És el que pot valorar millor aquestes terres, el que millor pot valorar l'esforç del país o de l'Estat, el que més pot augmentar la riquesa del país i major aportació pot donar a la riquesa col·lectiva pàtria.

I pels que s'hagin d'enfrontar amb la propagació de conreus nous per a les terres regables, o que es regaran, els hem de dir que amb cap altre conreu trobaran les facilitats que amb el conreu de fruiters, perquè els nostres pagesos ja s'han adonat del sobrepreu que obté la fruita, i el desitgen fer. Només els cal que se'ls doni la seguretat de collites regulars, apartant-los dels errors de tècnica a que estan predisposats, i procurant resoldre'ls els problemes que més els afecten.

RAMON SALA

URALITA

LA MILLOR TUBERIA PER A
CONDUCCIONS A PRESSIO

Una collita de blat cinc vegades més grossa

La premsa anglesa es fa eco de l'intent que hi ha a Anglaterra d'aplicar el procediment de conreu de cereals clàssic a Xina, mitjançant, però, la supressió d'una gran part de la mà d'obra.

El gra de blat sembrant-lo en una terra minuciosament preparada i trasplantant-lo després en camp ordinari, pren un desenrotllament grandíols.

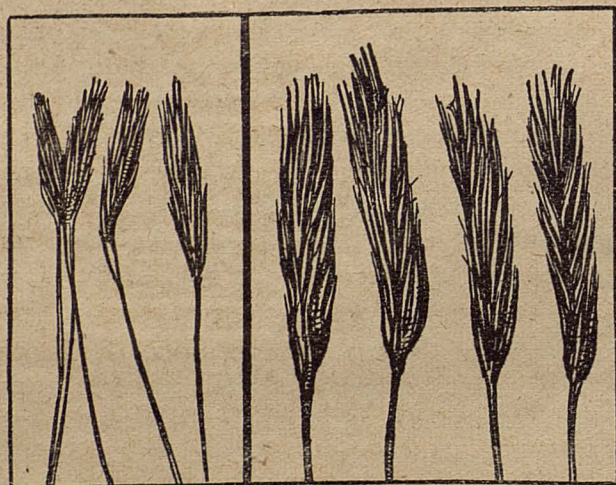
A Anglaterra la collita mitjana de blat és de 32 bushels per acre, o sigui 11'5 hectolitres per 0'4 hectàrees. L'aplicació del nou mètode proporcionaria una collita de 140 bushels, i la proporció seria encara més forta sembrant civada o sègol.

El sistema de la transplantació a Xina compta almenys quatre mil anys d'existència. La

plantes. La màquina ha de menester tres homes, un per guiar-lo i els altres dos pel funcionament de la mateixa. Els alemanys, però, no n'estan pas encara satisfets, i volen perfeccionar-la.

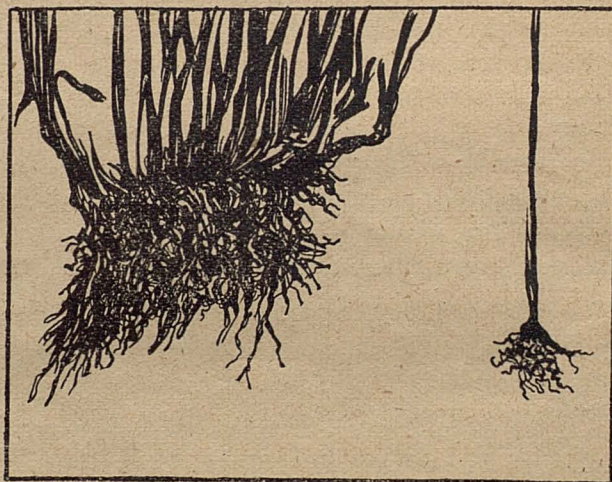
La sement es sembra en vivers fortament adobats poc després de la collita, i al cap de tres setmanes es realitza la transplantació. Cada una de les plantes es planta a 10 centímetres quadrats una d'altra, i les arrels es propaguen en tan gran manera, que cada llavor origina pel cap baix un trentena de tiges. La cabellera de les arrels d'una planta transplantada comparada a la planta ordinària d'un camp de blat és en realitat sorprenent. La transplantació s'ha de practicar molt aviat, per tal de que la planta pugui estar molt temps a la terra.

Tota planta transplantada aviat, les seves ar-

Espigues de blat no transplantades

Espigues de blat transplantades

Planta transplantada

Planta no transplantada

transplantació exigeix, com és sabut, una gran quantitat de mà d'obra, que a Xina és molt barata i per aquest motiu allí el sistema de transplantació s'ha pogut fer sense dificultats. Però a Europa les coses són diferents; ací la mà d'obra és cara, i segurament una collita de blat quatre o cinc vegades més grossa, potser no pagaria els jornals de transplantació.

Per a reduir al mínim la mà d'obra, Alemanya ha inventat una màquina, amb la qual actualment s'estan fent experiències i que permetria plantar dotze mil peces alhora. Aquesta màquina, tirada per animals o per un tractor, obre un solc on deixa caure les plantes a certa distància una d'altra, i en un minut fa una línia de 90 plantes, de manera que cada màquina posseïent dos dipòsits, realitza doble feina, o sigui, que en una hora poden plantar-se de 5 a 6.000

rels es multipliquen i són encara més vigoroses. Es creu que, degut a aquesta causa, les mates de blat i altres cereals amb la seva vigoria resisteixin més que les altres a tota mena de mal temps.

Els resultats obtinguts amb aquest mètode són molt satisfactoris. A Mecklemburg, una de les regions d'Alemanya on l'any passat s'experimentà la transplantació, del pagès que ho provà tothom se'n reia, puix que hom es pensava que tenia ganes de perdre el temps i els diners. Aquest pagès obtingué una collita vuit vegades superior a la normal.

La Cambra d'Agricultura de Mecklemburg ha examinat les granes obtingudes pel sistema de transplantació i ha constatat que eren de pes superior a la mitjana de les de la collita pels procediments ordinaris.

Es natural que aquest sistema sostingui a la terra una major quantitat de substàncies nutritives. Caldrà per consegüent mirar la manera més adequada de retornar a la terra el què les plantes n'han tret.

Anglaterra que té una maquinària agrícola molt important i perfecta, en adoptar aquest nou

conreu de blat modificarà segurament, d'acord amb el seu esperit pràctic, el funcionament de la màquina de transplantar. Resolt el problema de la màquina, la transplantació devindrà naturalment el sistema general de conresar el blat i els altres cereals.

A. ELIES

Un específic que augmenta la producció de llet

ACABEM de llegir en la premsa de Bèlgica, que una de les cases més sèries que es dediquen a la fabricació d'específics, amb tota la lògica i experimentació científica, acaba de posar en venda un producte anomenat *Bovian*, el qual realitzaria meravelles pel què afecta a l'augment de la llet, com així mateix a la millora de la seva qualitat.

El *Bovian*, segons la revista «La Tribune des Éleveurs», és un producte que conté resumidament tres propietats fundamentals: la d'augmentar la capacitat digestiva, la de posseir una gran quantitat de diastasses i de vitamines, i finalment la d'ésser tractada pels raigs ultra-violeta.

El remugador de la vaca lletera ve a ésser la cuina on es preparen els aliments abans d'arribar a l'estómac, i principalment de les substàncies cel·lulòsiques: palla, alfals, pell o closca de les granes, etc. En el remugador hi ha una infinitat de bacteries que ataquen la cel·lulosa. Aquesta substància és tan més difícil de digerir quant més vella és. Així, mentre l'alfals tendre i l'herba pasturada es digereix gairebé tot, un cop aquests aliments són secs llur digestibilitat baixa al 50 per 100. El *Bovian*, segons Dubois, contenint una forta quantitat de ferments que ataquen la cel·lulosa, permet que tots els aliments cel·lulòsics puguin ésser fàcilment digerits.

Però el problema de l'alimentació de la vaca lletera no para ací. Una ració químicament igual a una altra pot donar resultats molt diferents, com s'observa en la pràctica. La causa sembla que és deguda a la presència o absència de diastasses i de vitamines. Un major nombre de diastasses equivaldria a un millor aprofitament dels principis nutritius; la quantitat de vitamines necessària asseguraria el metabolisme o la nutrició de la vaca. Breu; diastasses i vitamines són capaces de portar al màxim l'aprofitament de les substàncies alimentícies.

Hi ha encara un altre factor en l'alimentació dels animals, i és l'acció dels raigs ultra-violeta. Els raigs ultra-violeta constitueixen una part de la llum solar i activen favorablement en algunes malalties, en particular contra el raquitisme. Els banys de sol són per als animals molt eficaços contra el raquitisme. Però els bovins tenen la pell molt gruixuda per a què l'acció dels raigs ultra-violeta pugui manifestar-se. L'organisme animal té, però, una altra manera més pràctica de beneficiar-se dels raigs ultra-violeta i és menjar aliments fortament radiats, com són tota mena de farratges.

En les vaques lleteres, però, succeeix que estan sotmeses a una vida completament privada de raigs ultra-violeta, o al menys no el reben indirectament en la quantitat necessària. Comencen per estar establades anys enters, sense veure la llum del sol. En segon lloc, a causa de la forta producció de llet els aliments grossers, com els farratges, s'han de reduir molt per a fer consumir aliments concentrats en abundància, els quals a penes són naturalment radiats. La ciència, però, permet d'exposar sota els raigs ultra-violeta tota classe d'aliments i el *Bovian* és precisament un d'aquests, un aliment fortament radiat que va a suplir la deficiència dels susdits raigs en l'alimentació de la vaca lletera.

En resum, capacitat digestiva, diastasses, vitamines i raigs ultra-violetes serien factors que convergrien a un millor aprofitament dels aliments, cosa que equivaldria en la vaca lletera a una augmentació de la producció làctea.

Els fets, més que totes les teories, són al capdavant els què s'imposen. Els veterinaris belgues Van Hertien i Halet controlaren una experiència realitzada amb *Bovian*. Es tractava d'una vaca que no feia més que 3 litres de llet diaris, i al cap de quinze dies de *Bovian* en produïa 5. Una altra vaca que feia 25 litres diaris, en el part següent quedà quasi sense llet, puix que no en pro-

duïa més que 6 litres. Al cap de quinze dies de tractament amb *Bovian* la vaca recupera la llet en quantitat igual a la de l'any passat, és a dir, torna a produir 25 litres.

El *Bovian* té, segons els seus defensors, una altra propietat encara. I és que modifica favorablement la composició de la llet. Un anàlisi comparatiu de la llet d'una vaca abans i després de prendre el *Bovian*, realitzat pel químic H. Bergé, donà els següents resultats:

	Llet d'abans del <i>Bovian</i>	Llet de després del <i>Bovian</i>
Densitat	10 31	10 33
Extracte sec	133'78	141'80
Crema	8	12
Caseïna	42'90	39'75
Mantega	38'80	42'06
Sucre	45'20	51'69
Matèries minerals ...	6'88	7'60

P. RIUS I VILATER

UNA MICA DE TOT

Els homes que guarden els carros al mercat del Born

La majoria dels carros que porten verdures i fruites al mercat Central són guardats per homes i fins per dones, que mitjançant una propina vigilen que el carro no marxi, ni que res desapareixi de l'interior del vehicle.

L'animal del carro pot fer mal a la persona que el vigila. Si aquesta acudís als tribunals, ¿els tribunals espanyols què farien? ¿Dirien que l'amo del carro ha d'indemnitzar al vigilant, o pel contrari, que aquest no té dret a cap indemnització?

Heus ací el què resolgué el jutge de pau de Lille (França) a la demanda d'indemnització d'un vigilant que fou ferit per una guitza. El jutge considerà que el vigilant no era un mosso, ni un jornalero, sinó que era un veritable empresari i que per consegüent no tenia dret a cap mena d'indemnització.

PER A ADOBAR LES PELLIS DE CONILL

Per a adobar una pell de conill, la cosa és ben fàcil. La pell es posa en un bany d'aigua freda durant tot un dia. Després s'estén damunt d'una taula, fixant-la amb xinxetes o claus, i amb un ganivet que no talli, es comença de rascar traient les partícules de carn, grassa i venes que han quedat enganxades a la pell.

Fet això, esindrà preparada una solució composta de 10 litres d'aigua, 500 grams d'alum i 250 grams de sal ordinària. Durant cinc dies es

Si el *Bovian* és capaç de produir efectes com els que s'acaben d'anotar, a Catalunya, on totes les vaques lleteres són en estabulació, els resultats d'aquest específic han d'ésser encara més remarcables que a Bèlgica.

Els vaquers que estiguin en disposició de provar-ho, és a dir, que els sigui fàcil adquirir *Bovian*—puix que molts són els que van a Bèlgica a comprar vaques holandeses—no els costaria res d'experimentar aquest específic. Nosaltres només recomanariem una cosa: que la prova es fes en petita escala, comparant el rendiment de les vaques que prenguessin *Bovian* amb les que no en tastessin.

tindrà la pell dintre d'aquesta solució.

Finalment, es treu la pell de dita solució, s'escorra bé, es torna a estendre damunt d'una taula i es desgrassa amb cendra fina, passada per un cedàs.

Quan la pell és ben seca, s'espolsa amb un bastó, i els pèls s'enllustren fregant-los amb un drap de seda.

MOTORS ELECTRICS I D'OLIS PESATS

La Guspira, de Morell, en el número del mes passat porta el segon article de Josep Sanromà, titulat «Parlem de motors». Les dades comparatives que segueixen, copiades de dit article, il·lustraran segurament molts dels nostres lectors.

«El motor d'olis pesats fa anar una sinya de rosari, la qual està installada a un pou de 25 metres de profunditat (unes 16 canes). El canó que puja l'aigua és del 70 (70 mil·límetres de diàmetre interior). El caudal d'aigua que extreu aquesta sinya és de 250 litres per minut (una teula i mitja bona). El consum per hora d'aquest motor de 3 cavalls de potència és encara no d'un litre d'oli brut. Com que aquest combustible, un temps amb altre, es cotitza a uns 25 ó 30 cèntims el quilo (un quilo és més d'un litre; un litre ve a valdre uns 20 cèntims) resulta que aquest motor, entre l'oli d'engrassar i tot, encara no gasta un ral per hora de funcionar. ¿Què gastaria si fos elèctric?...

A uns 200 metres d'aquest pou n'hi ha un altre que té, si fa o no fa, la mateixa profunditat, en el qual hi ha installada una sinya de la ma-

teixa construcció que la primera, amb la diferència que aquesta té el canó que puja l'aigua del 60. Aquesta diferència fa que aquesta altra sínia només tregui uns 150 litres per minut, o sigui més d'una tercera part menys d'aigua. No obstant i això, el motor elèctric que fa anar aquesta segona sínia ve a gastar uns dos quilovats per hora, que al preu de 35 cèntims el quilovat, resulta una despesa de 70 cèntims per hora. Si en comptes de treure 150 litres d'aigua en treguéssim 250 com l'altra, aquesta sínia pel cap baix gastaria una pesseta per hora de funcionar. A més, cada any, aquest motor elèctric paga més de cent pessetes de cànon, les quals, sumades al seu consum ordinari, vénen a augmentar bon xic el cost de la força consumida.

Ara bé: aquell motor d'olis pesats funciona, uns anys amb altres, unes 2.500 hores cada any, amb una despesa total d'un 600 pessetes anuals. Si el motor fos elèctric, aquestes 600 pessetes es convertirien en 2.500, més 100 i pico de cànon, 2.600 pessetes. Ens sembla que aquests números (2.000 pessetes anuals d'estalvi) són suficients per a convèncer tothom. I això que acabem de dir no són pas teories; és la pura realitat pràctica que podem demostrar amb proves a qui ho desitgi.

Encara ens falta ressenyar un fet. Aquell motor mogut per oli, ha fet ja 4 anys de servei. Hi ha estius que ha funcionat dos mesos seguits, sense parar ni de nit ni de dia. Sembla, doncs, que després d'un treball intens així, aquell motor ja hauria d'estar aixafat, veritat?... Doncs, ¿sabeu, durant aquestes 10.000 hores que porta de servei, quantes pessetes s'hi han gastat de reparacions?... Unes 50 pessetes durant els tres anys primers i unes altres 125 pessetes aquest últim any, per ajustar-lo tot i deixar-lo com a nou. En canvi, aquell motor elèctric que mou l'altra sínia ja no és el primer. Al segon any de funcionar el varen deixar sol una nit, i quan hi tornaren, trobaren que el motor s'havia cremat. No obstant, l'altre s'ha quedat dotzenes de nits engegat i mai no ha passat res; tot el més que alguna vegada s'ha parat i prou.

No sabríem, doncs, acabar sense aconsellar que abans de posar un motor elèctric us hi penseu molt, car primer és preferible de recórrer a un d'una bona marca de benzina, que, encara que no resulti tan econòmic de consum com els d'oli, sempre estalviareu la meitat de la despesa, i, més que res, perquè sereu completament independents i amos d'uns interessos vostres, sense que us vegeu atropellats ni intervinguts per una companyia que mai us tractarà amb la consideració que mereix un client.

UNA ESTRANYA UTILITAT DE LES CASTANYES D'INDIA

Les castanyes d'India es polvoritzen—i això, naturalment, ha d'ésser fet a l'estiu, quan cauen de l'arbre—i els pólvors es barregen amb deu parts d'aigua.

Aquesta solució té la propietat de fer fugir els cucs de les plantes i dels testos; els cucs més grossos així que s'ha segat la planta fugen; els petits, moren.

CONTRA LA GERMINACIÓ DE LA TRUMFA O PATATES

Es treuen els gèrmens o ulls de les patates i es tiren dintre una solució d'aigua amb sal en la proporció del 2 per 100. Al cap d'un parell d'hores les patates o trumfes s'escampen per terra i per tal que quedin ben seques, quan ja tenen l'aigua ben escorreguda, es polvoritzen amb cendra o calç polvoritzada.

Si algú vol provar-ho, que ho faci amb petites quantitats.

LA LLET DE SOMERA

Des del temps més antic, la llet de somera ha estat tinguda per una beguda medicinal.

La ciència dona raó a l'experiència. En efecte, cap de les llets usals de vaca, cabra i ovella no té la proporció dels seus components com la de somera.

Aquesta llet està caracteritzada per ésser rica en sucre, pobra en mantega, la qual està formada per glòbuls de grassa molt petits, condició que permet una fàcil i ràpida digestió, puix que en gleva-se a l'estómac ho fa molt tènueament, i per aquest fet esdevé completament atacada pels sucs digestius del païdor.

La llet de somera està molt indicada pels convalescents, pels nens i per a tota persona de digestió penible.

LA CONSERVACIÓ D'OUS EN VIDRE SOLUBLE

En el laboratori de Zootècnia de l'Institut experimental de Brunn s'ha trobat que el vidre soluble (silicat de sodi o de potassa) reacciona amb els constituents de la closca d'ou, principalment amb el carbonat de calci, formant silicats de calci, els quals obstrueixen les porositats de la clo-

fol·la, impeditint l'entrada de l'aire a l'interior de l'ou.

Els ous es posen en una solució de vidre soluble durant una o tres setmanes i després es dipositen en caixes en llocs frescos.

Al cap de seixanta dies els ous estan ben conservats i tan sols se'n troben el 2 per 100 de dolents.

EL VI NOVELL AGRE

La causa del vi novell agre radica moltes vegades en la manca de netedat del premsador, o bé, que en el cup la brisa que sura sovint és agra.

A aquest vi s'haurà d'afegir de 4 a 5 grams de metabisulfit de potassa i 100 grams de tàrtar neutre de potassa per hectolitre. Aquesta última droga es fa fondre amb una mica de vi i després es tira a la bóta, barrejant-ho bé. Es deixa reposar un dia i l'endemà es trasbalsa a una bóta ben ensofrada.

Aquesta mena de vins s'han de consumir ràpidament, puix que pel fet de no sentir-los agres, l'agror no és pas guarida.

El tàrtar neutre de potassa els adroguers el venen amb el nom de sal vegetal.

ADOBS PER A LES OLIVERES

Al Llenguadoc s'han practicat experiències de diversos adobs dels olivets, en quadrats de 15 a 25 olivers.

La quantitat d'olives collides per arbre ha estat la següent:

I.—Sense cap mena d'adob ...	6'250 quilos
II.—Amb fems	33'250 »
III.—Amb farratges verds	13'300 »
IV.—Amb adob químic complet	27'100 »
V.—Amb adob químic i fems	40'000 »

Aquesta experiència mostra clarament que l'adob que ha donat més resultat ha estat el químic juntament amb els fems. En canvi, l'adob químic complet ha estat inferior al de la sola femada. Una vegada més l'experiència que comentem ensenya que fems i adobs químics han d'utilitzar-se plegats.

LES CUQUES DE LA SOCA DEL PERER

Els forats que certes cuques fan a la soca i a les branques del perer només hi ha un sol mitjà per a destruir-les. Amb un filferro es segueix la galeria que aquests animals han obert, i quan

es té la seguretat que s'ha arribat al fons de la galeria, també es pot tenir la creença que s'ha mort la cuca.

Aleshores, amb un porró, i de mica en mica, es tira a la galeria una solució desinfectant. Després es tapa el forat amb màstic o amb quitrà.

LA MULLENA EN ELS ANECS I EN ELS PORCS

Anecs i porcs, quan són petits, la mullena els és una metzina, i en canvi, quan són grans, els primers i grassos els altres, el bany, si no els és indispensable, almenys els és molt agradós.

LA TOS EN ELS PORCELLS I NODRISSOS

Quan la tos no és pas deguda a la pulmonia contagiosa, a la pneumo-enteritis, al mal roig o sigui a les malalties anomenades roges, llavors cal pensar que la tos pot ésser causada per la bronquitis produïda per cucs.

L'aparell respiratori del porc pot ésser envaït per uns cucs anomenats *estrònguils*, els quals viuen en els bronquis i pulmons. Els cucs del pulmó i bronquis a vegades coincideixen amb altres que viuen en els budells. Els primers són de 2 a 4 centímetres de llarg i de figura cilíndrica. Els que viuen en els budells, coneguts pel nom d'ascàrids, tenen uns 15 centímetres de llarg.

Contra la tos de la bronquitis verminosa es barrejarà amb els aliments de 15 a 20 gotes de creosota i 50 grams d'asa fètida, per cada porc malalt.

El tractament durarà tres o quatre dies, i es recomençarà al cap d'una setmana.

Quan la tos hagi desaparegut, llavors es procurarà guarir l'atac dels budells pels ascàrids. Es donarà per cada animal, segons el seu pes, de 3 a 5 grams de pólvors de nou d'arec, durant sis o set dies. El semen-contra també va bé, com així mateix les granes de carbassa.

NO TIREU MAI ADOBS QUÍMICS AL FEMER

Les fermentacions que realitzen els fems en el femer determinen que alguns dels elements que componen els adobs químics es perdin.

No obstant, molts adobs químics poden tirar-se a la terra al mateix temps que els fems, sense pèrdua d'elements fertilitzants.

LES CENDRES COM A ADOB

Les cendres de llenya o de carbó de bosc porten molta potassa, i són un bon adob pels prats i pels alfalsars.

Però s'ha de tenir en compte que arribin seques al camp. Les cendres que han estat rentades per la pluja a penes tenen cap valor.

LES CALDORS DE LES VAQUES

En la vaca les caldors apareixen regularment cada tres setmanes. Però per diverses causes deixen de manifestar-se o es succeeixen amb tan poca intensitat, que el vaquer es veu obligat a obtenir de la vaca una demostració ben clara.

La vaca, en primer lloc, serà ben nutrida i es carregarà una mica de sal als abeuratges. Després es fregarà la natura amb una infusió de fari-gola, sàlvia i vi, i per últim s'introduirà dintre la natura un gra de pebre. Això es farà tres o quatre dies abans del temps que toqui d'aparèixer les caldors.

LES GALLINES QUE ES MENGEN ELS OUS

Això pot ésser degut a un vici o a una manca de substàncies minerals o animals en la ració.

Quan és un vici, el procediment més expeditiu per a evitar que les gallines es mengin els ous, consisteix a escapçar-les-hi el bec, de manera que en comptes de tenir una forma punxada la tingui arrodonida.

Però, en veritat, quasi sempre el menjar-se l'ou significa que en la ració hi manca calç o matèries animals. Poseu a la disposició de les gallines guixots esmicolats o barregeu en el menjar 2 grams de farina d'ossos. Quant a la matèria animal, donar a les gallines de tres a sis grams de farina de carn o de peix, també barrejada amb els aliments.

Abans d'escapçar el bec caldrà provar de corregir la ració.

OLI AVARIAT

El gust fort de l'oli es pot corregir de la següent manera: Es fan dissoldre 500 grams de cendra i 50 grams de calç en 10 litres d'aigua. Es filtra en una tela i el líquid filtrat es barreja amb 50 litres d'oli. La barreja ha d'ésser molt enèrgica. Al cap de dos dies de repòs l'oli es renta amb aigua a dojo. Deixeu-lo reposar encara un parell de dies més. L'oli es separarà de l'aigua i aquest oli serà molt millor del que era abans.

LA SAL

Una mica de sal al menjar de l'aviram i dels pores en la proporció que el menjar no quedi salat, és molt convenient a la bona funció digestiva d'aquestes bèsties.

Els herbívors, conills inclús, que ells mateixos es midèixen la quantitat que els és convenient, un terròs de sal a llur disposició és el millor procediment de dossatge.

NOTICIARI

ELS INCENDIS DE BOSCOS EN EL DARRER ESTIU

Es ja sabut, puix que oportunament va fer-se públic, que l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre està realitzant una informació per tal d'aplegar una suma de dades, com més completa millor, sobre els incendis ocorreguts a Catalunya durant l'estiu darrer, amb l'objecte, a la vista d'ells i dels quantiosos perjudicis causats a la producció forestal, d'elevat un escrit al Govern per tal que l'estiu vinent, i en els successius, aquesta classe de sinistres no ens trobin desprevinguts, per haver-se ja dictat aquelles disposicions encaminades ja a prevenir-los en el que sigui

possible, i a assegurar als propietaris sinistrats la indemnització corresponent.

L'Institut està realitzant aquesta informació, i pren per base les informacions incompletes, molts cops de la premsa, i altres vegades defectuoses a causa d'haver-se sofert error en donar el nom dels propietaris i dels termes on l'incendi va ocórrer. S'ha adreçat, per tant, a les Alcaldies dels termes sinistrats i als propietaris els noms dels quals coneixia. N'hi ha, però, una gran part que desconeix, i d'altres que no hauran segurament rebut les fulles-qüestionari que l'Institut ha editat, precisament per aquest defecte de insuficiència de denominació.

Amb tot, molts alcaldes i alguns propietaris han

contestat a la crida que amb tan noble intent ha fet l'Institut. És amb l'objecte de completar aquesta informació que l'Institut té interès avui a fer públic el curs d'aquesta, per tal que els que no han respost ho facin.

Els incendis ocorreguts en el passat estiu, a Catalunya, afecten 113 termes municipals i 205 propietaris, dels quals es coneixen solament els noms de 125. D'aquests 125 han informat a l'Institut solament 34, les informacions dels quals, afegides a les d'altres 34 alcaldes que, així mateix, han contestat, han permès reconstruir 58 incendis, dels quals se sap quina fou la superfície incendiada, el nombre d'arbres cremats i llur classe, valor en pessetes de les pèrdues ocasionades pel sinistre, i altres dades que interessin a la informació oberta.

Manquen, però, en absolut, les dades corresponents a incendis de boscos, dels quals la premsa va donar notícia, en els termes d'Aiguaviva, Anglès, Argelaguer, Amer, Banyoles, Bàscara, Breda, Castellar, Celrà, Cadaqués, Cabanelles, Canet de Mar, Cornudella, Cruïlles, Cartellà (Sant Gregori), Clariana, Campins, Figuerola, Guils, Les Planes de Girona, La Molina (Alp), Lleida, Llagostera, Llançà, Madremanya, Molins de Rei, Montblanch, Mataró, Monistrol de Montserrat, Montmany, Olzinelles, Olana, Olesa de Montserrat, Perelló (Vilablareix), Prades, Pont de Vilomara, Pontós, Porqueres, Port de la Selva, Quart, Querol, Rellinàs, Rabós d'Empordà, Rubí, Riudellots de la Creu, Santa Maria de Marlès, Salou, Sant Climent d'Amer, Sabadell, Santa Cristina d'Aro, Sant Sadurní d'Osormort, Santa Pelaia, Sant Martí Vell, Selva del Camp, Sant Mateu de Montnegre, Sant Vicents de Camós, Sant Celoni, Tous, Tortosa, Tortellà, Vallòbrega, Vallcarca, Vacarisses, Viella, Vilopriu, Vidreres i Vilanova d'Onyar.

L'Institut prega a tots els propietaris de boscos incendians en els esmentats termes que s'adrecin a l'estatge social (Portaferrixa, 21), on se'ls facilitaran fulles impreses per a complementar la informació oberta, ensems que estimarà que els alcaldes d'aquests que no han contestat encara a la consulta feta, hi respondran, com més aviat millor, per a facilitar la tasca informativa. I si a part d'aquests termes, algun propietari de bosc cremat en el passat estiu, pertanyent a altres termes, ho hagués informat degudament, se li prega que acudeixi a l'Institut de la mateixa manera, amb l'objecte de col·laborar a aquesta obra de defensa del nostre patrimoni forestal.

EL CONCURS BOVI DE LA BISBAL

Ha constituït un èxit franc, ço que demostra que la persistència en una orientació és el que porta l'èxit definitiu. Varen concórrer-hi més d'una quarantena d'exemplars selectes, entre els quals, per a triar els mereixedors de premi, tingué treballs el Jurat, compost dels senyors Verdager i Puig, professionals, i d'En Miquel Font, l'actiu vocal del Consell de Foment. Hi havia, doncs, bo i abundant, essent concedits més dels premis anunciats, a fi de distingir els bons exemplars concurrents.

Foren els següents:

Raça holandesa.

Primer premi de 400 pessetes: Un toro de Josep Begudà.

Accèssit de 100 ptes.: Un toro de Salvador Xampró.
Premi de 100 ptes. a una vaca de Joaquim Figueres.
Id. id. a una vaca de Salvador Xampró.

Id. id. a una vaca de Pere Ribes.

Accèssit de 50 ptes. a una vaca de Josep Puigvert.

Id. id. a una vaca de Joan Gironès.

Id. id. a una vaca de Joan Cals.

Id. id. a una vaca de Joan Cals.

Id. id. a una vaca de Silvestre Vilà.

Raça suïssa.

Segon premi de 200 ptes. a un toro de Martí Vilà.

Premi de 100 ptes. a una vaca de Josep Coneses.

Id. id. a una vaca de la Granja Carles.

Raça catalana o del país.

Tercer premi de 200 ptes. a un toro de Josep Ricart.

Premi de 100 ptes. a una vaca de Josep Puigvert.

Id. id. a una vaca de Narcís Ribot.

Id. id. a una vaca de Ricard Mer.

UN CONGRÉS INTERNACIONAL DE LA VINYA I DEL VI

Una Reial ordre d'Economia nacional disposa el següent:

Que es declari oficial el Congrés Internacional de la Vinya i del Vi, que se celebrarà en l'Exposició Internacional de Barcelona, projectada per a l'any 1929.

Que es comuniqui la celebració a la Secretaria general de Relacions Exteriors, perquè es comuniqui a tots els països vitícoles, invitant-los al Congrés.

Es constitueix un Comitè organitzador del Congrés sota la presidència efectiva del senyor Nicolau Garcia de los Salmones; vice-president, senyor Claudi Oliveres Mani, director dels serveis d'etnologia de la regió de Catalunya; Baró d'Esponellà, president de l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre; M. Marcad, president que fou del Comitè organitzador del Congrés Internacional de Vi i del Pi marítim, celebrat a Bordeus en juny darrer; senyor Gervais, president de la Societat Viticultora de França, i vocals els membres de la Comissió Internacional de la Viticultura, dels Comitès Científics per a la defensa del vi a diversos països, directors de les Escoles i Centres oficials, Assemblees agrícoles d'Espanya, president de la Confederació Nacional de Viticultura, secretari general del Congrés senyor Angel Garcia López, secretaris adjunts els enginyers agrònoms i ajudants del Servei agronòmic que calguin.

Ultra el personal d'aquesta classe afecte a les plantilles a l'estació d'Ampelografia central i els serveis especials d'etnologia de Catalunya. Tresorer, senyor Juli Corcho, enginyer agrònom.

El Comitè organitzarà les seves funcions per a tots aquests treballs i tindrà les oficines de l'Estació ampelogràfica al carrer de Ferraz, 19, i a Barcelona es constituirà una subcomissió d'aquest Comitè, la qual actuarà en tots els diversos treballs d'aquella, i d'acord amb les disposicions i procediments, i tindrà el seu domicili oficial a les oficines de l'Exposició Espanyola d'Etnologia de la regió agrícola de Catalunya, carrer de París, 107.

Finalment, també es comunica la celebració d'aquest Congrés a totes les entitats, Ajuntaments, Diputacions i Jefatures agronòmiques d'Espanya, perquè secundin la seva preparació.

LA CONSTRUCCIO DEL PANTA D'OLIANA A LLEIDA

El ministre de Foment ha rebut la comissió encarregada d'estudiar el règim de regadius del Segre, presidida pel senyor Manuel Gonzalo Pardo, delegat de Foment de la Confederació de l'Ebre.

Els comissionats li han lliurat l'acord recaigut per a la construcció del pantà d'Oliana, a Lleida.

Aquestes obres afavoreixen molt aquella comarca. Podrà contenir vuitanta milions de metres cúbics d'aigua.

CONCURS EXPOSICIO AVICOLA DE LA RAÇA PRAT

A l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre s'ha celebrat l'acte de clausura del Concurs exposició avícola de la Raça Prat, que havia organitzat per a aquests dies, seguint el costum anual. Hi va assistir una nombrosa concurrència, entre la qual hi havia moltes senyores.

El professor Salvador Castelló va donar una conferència que va durar prop d'una hora, durant la qual l'auditori el va escoltar amb atenció i fou molt aplaudit.

Seguidament es va procedir al repartiment de premis, uns en metàl·lic i altres honorífics.

Els principals premis foren adjudicats als següents senyors: Josep Colomines, de Prat de Llobregat, per un gall i dues gallines, un pollastre i dues polles, i dos lots de dos capons, tots rossos; M. Alfonso, de Sardanyola, per dues gallines, un pollastre i dues polles, tots rossos; Josep Tomàs, de Barcelona, un gall blanc (raça vallesana de Rossell i Vilà); Josep Collado, de Prat de Llobregat, un gall i dues gallines rosses; Albert Gimeno, de Martorelles, dues gallines blanques (vallesanes); Ramon Baró, de Santa Coloma de Cervelló, un gall varietat perdriu, i Maria Garay, de Barcelona, un cap ros.

L'acte va acabar amb un discurs del president de l'Institut, senyor Baró d'Esponellà, que va donar les gràcies a tots els que havien treballat pel millor èxit del Concurs. En felicitar els guanyadors de premis, va demanar un aplaudiment especial per al senyor Coromines i la seva muller, que amb tant d'encert treballen per a l'obtenció d'exemplars selectes de la raça Prat, com ho demostra el fet que en aquest Concurs hagin obtingut el primer premi i d'altres.

La concurrència va subratllar amb aplaudiments unànims diversos conceptos exposats pel president de l'Institut.

PER REGULAR EL COMERÇ DE LLAVORS

Per a regular el comerç de llavors, s'han dictat, entre altres, les següents regles:

Tota entitat o particular que vengui llavors per a la sembra, encara que siguin de collita pròpia, queda sotmès al preceptuat en el reial decret de 18 de maig últim.

Encara que l'expressat reial decret de reglamentació del comerç interior de llavors agrícoles indica que tota entitat o particular que adquireixi llavors en un comerç, és convenient que produeixi el seu anàlisi com a anterior a la sembra, aquest anàlisi es fa més

precís en el cas en què per l'aspecte extern de la llavor se sospiti de la qualitat, així com per a aquelles plantes i, pretensions lleguminoses, farratgeres, plantes hortícoles, etc., més exposades a l'alteració o a la pèrdua del seu poder germinatiu.

Els centres oficials encarregats d'aquests anàlisis seran, ultra l'Estació Central d'assaig de llavors, establerta a la Moncloa, de Madrid, les de la Corunya i Valladolid, annexes a les respectives granges agrícoles; la de Barcelona, Palència i Almeria, que formen part de les divisions agronòmiques corresponents i les que en el successiu puguin crear-se.

Les mostres per a l'anàlisi de llavors es trametan pels peticionaris, ben directament a l'estació d'assaig de llavors de la zona corresponent o a la Direcció de l'estació agronòmica de la província, qui contraurà l'obligació de trametre-les, com és natural, en un termini que no excedeixi de cinc dies, a l'estació d'assaig de llavors corresponent, expressant el nom i direcció de l'interessat en l'anàlisi, amb el fi que els resultats obtinguts per l'estació puguin trametre's.

A aquest objecte, donades les estacions existents en l'actualitat, les zones corresponents a cada una seran provisionalment les següents:

Madrid: Madrid, Toledo, Ciudad Real, Cuenca, Guadalajara, Albacete, Múrcia, Còrdova i Alacant.

Corunya: Galícia, Astúries, Santander i León.

Barcelona: Catalunya, Balears, Castelló i València.

Almeria: Andalusia, llevat de Còrdova, Nord d'Àfrica i Canàries.

Palència: Palència, Burgos, Províncias ascongadas, Navarra i Logronyo.

Valladolid: Valladolid, Zamora, Salamanca, Avila, Segòvia, Sòria, Càceres i Badajoz.

Granja de Saragossa: Saragossa, Osca i Terol.

Els enginyers caps de les estacions trametan dins el termini de vuit dies un duplicat de la inscripció en l'estació d'assaig de llavors a què correspongui la província, donant compte al mateix temps de les baixes que ocorrin i del canvi de raó social, domicili, etc., de les dites cases.

Els venedors que no s'inscriguin en el termini fixat, seran apercibuts per una sola vegada, i si en el termini de quinze dies no han complert aquest requisit, s'imposarà la multa de 50 a 100 pessetes, segons les circumstàncies que concorrin en la falta.

Les sancions estaran compreses, segons els casos, entre el límits següents: per incompliment d'etiquetat dels paquets, lliurament de factura als compradors, remissió a l'estació agronòmica de les relacions, etc., de 50 a 100 pessetes; per canvi d'espècies, de 50 a 200; per venda de barreges, de 50 a 300; per venda de llavors en males condicions, de 100 a 500; per casos de reincidència, la multa serà el doble a la imposada la vegada anterior.

LA SUPRESSIO DELS CONSELLS DE FOMENT

Amb aquest mateix títol, el senyor J. Rosich publica un article en el «Butlletí de la Federació Sindical Agrària», de Girona, del qual copiem els següents paràgrafs:

«Les impressions que es reben sobre aquest fet, que de primer antuvi fou recollit en les pàgines d'un rotatiu de Barcelona, són realment poc favorables al manteniment de dits organisme, i apareix com a cosa certa la seva desaparició.»

«La intervenció que tenia el Consell de Foment, segons la llei fonamental de plagues del camp, feia que els sobrants de presupostos d'extinció de plagues per un exercici determinat, s'apliquessin al foment de l'agricultura de la província, i així trobem que a la de Girona es venien repartint premis a les entitats agrícoles, que es gastaven algunes centes pessetes en l'ensenyança de poda de l'olivera, es mantenien camps experimental d'arbres fruiters, es repartien pinyons per a repoblar muntanyes, es feien concursos avícoles i de bestiar boví amb gros èxit, i que han tingut plena eficàcia d'ensenyament i moltes coses més de gran interès en defensa i foment dels interessos agrícoles.»

«Jo, sincerament, crec que essent un mal la desaparició de Consells de Foment que, com el de Girona, omplia una tasca ben remarcable, en definitiva, és un bé la seva desaparició. En la forma com s'havien posat les coses, davant la impossibilitat d'obtenir una dotació permanent i adequada de tots els serveis de foment de l'agricultura abans indicats, creiem que és millor la seva desaparició. Tenir que lliurar batalla, cada dia, per a aconseguir al dotació de concursos, veure com era impossible, ja, les subvencions als Sindicats Agrícoles i l'existència de camps experimentals de fruiters, publicacions molt interessants, etc., realment, era per qui els havia de sostenir una lluita esgotadora. Mai no em cregut en l'eficàcia de les lluites bizantines. Lluitar per lluitar és, en l'ordre corrent de la vida, font indubtable d'esterilitat.

I com aquelles ordenacions fomentadores de la nostra agricultura i ramaderia podran portar-se a cap des d'altres organismes, creiem que, en definitiva, podrà ésser una avantatge la desaparició d'un organisme des del qual mai podia fer-se obra positiva i sobretot d'una manera permanent, puix dependia de l'actitud del qui es trobava al front del Servei Agronòmic, perquè el Consell de Foment venia a resultar això un organisme frenador de tota iniciativa.

En fi: podrà celebrar-se, en desaparèixer el Consell

de Foment, el triomf de la burocràcia, però potser el cop importi el redreçament col·lectiu que molts esperen de temps i que mai venia.»

EL "CENTRE VITÍCO- LA DEL PENEDE'S"

DE

JAUME SABATÉ

FUNDAT EN L'ANY 1889

ACCEPTA COMANDES
PER A LA CAMPA-
NYA 1929-1930, EN

ARRELATS, EMPELTS I ESTAQUES

VILAFRANCA DEL PENEDE'S
BARCELONA

EXPORTACIÓ
DE MANEU CATALEGS

ADREÇA:
SABATÉ

A METLLERS!

DESMAI LLARGUETA
MARCONA, ESPE-
RANÇA, NONPAREIL

Ametllers de 2 anys.	160 ptes. el cent
» 1 » copats.	100 » »
» 1 » sens copa.	70 » »
» borts grossos copats	40 » »

Necessitant desembarassar terra
rebaixem un 20 % els preus
d'ametllers de la present temporada

PRUNERES JAPONESES

Grans existències de «Burbank» i «Santa Rosa» les dues varietats que tenen remoguts els pagesos del Llobregat

La BURBANK única varietat que al Llobregat aquesta passada collita va carregar fins a trencar les branques, mentres totes les altres varietats purgaren fort

La SANTA ROSA, la japonesa morada primerenca quin fruit és el més apreciat a Londres, fent sempre els preus més elevats

PRESSEGUERS, CEPS, OLIVERS I FRUITERS

RAMON SALA - VIVERS Clos Blau

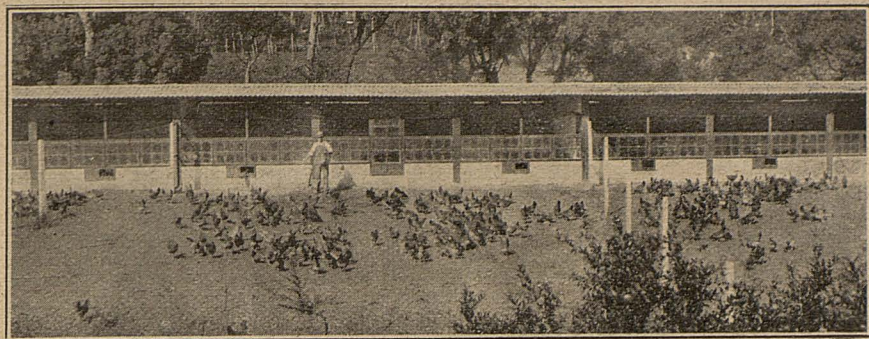
BALAGUER

EL MERCAT

ULTIMES COTITZACIONS

ADOBOS	UNITAT	PESETES	CEREALS	UNITAT	PESETES
Superfosfat d'os, 18-20 per 100 d'àcid fosfòric i 1½ per 100 de nitrogen ...	100 quilos	16'—	<i>Blat</i>		
Superfosfat de calç, 18-20 per 100 d'àcid fosfòric soluble ...	»	10'50	Froment de Castella ...	100 quilos	52'— a 53'—
Superfosfat de calç, 16-18 per 100 d'àcid fosfòric soluble ...	»	9'50	Xeixa de la Manxa ...	»	00'— a 00'—
Superfosfat de calç, 13-15 per 100 d'àcid fosfòric soluble ...	»	8'50	Froment de la Manxa ...	»	»
Sulfat d'amoníac, 20-21 per 100 de nitrogen ...	»	36'—	Aragó ...	»	51'50 a 52'50
Nitrat de sosa, 15-16 per 100 de nitrogen ...	»	32'50	Navarra ...	»	52'— a 53'—
Sulfat de potassa, 90-92 per 100, equivalent a 49-50 per 100 de potassa pura ...	»	33'—	Urgell i Vallès ...	»	52'— a 53'—
Clorur de potassa, 80-85 per 100, equivalent a 50-51 per 100 de potassa pura ...	»	25'—	Comarca ...	»	53'—
Màteria orgànica còrnica natural, 10-11 per 100 de nitrogen i 9-11 per 100 d'àcid fosfòric ...	»	34'—	Extremadura, blanquet ...	»	00'00
Guano Sant Jordi, 7-8 per 100 de nitrogen i 9-11 per 100 d'àcid fosfòric i 5-6 per 100 de potassa ...	70 quilos	18'—	Cruxer ...	»	00'— a 00'—
Sulfat de ferro en gra ...	100 quilos	12'—	Lleida ...	»	53
Nitrat de calç 15-16 per 100 de nitrogen i 28 per 100 de calç ...	»	30'50	<i>Civada</i>		
Cianamida 19-20 per 100 de nitrogen, 60 per 100 de calç ...	»	29'—	Extremadura ...	»	00'— a 00'00
<i>SOFRES</i>			Manxa ...	»	38
Sofre Sant Jordi, 98-100 per 100, extra ...	40 quilos	15'50	Aragó ...	»	38'50
Id. id., 98-100 id., extra fi ...	»	17'50	<i>Ordi</i>		
Sofre gris o precipitat ...	»	9'—	Extremadura ...	»	42'— a 42'50
Flor de sofre o sofre sublimat ...	50 quilos	24'50	Manxa ...	»	38'—
Sofre de terròs ...	»	35'—	Urgell ...	»	42'— a 42'50
Sofre en pans, refinat ...	»	40'—	Sagarrà ...	»	41'50 a 42'—
Sofre de canó ...	»	48'—	Aragó ...	»	38'50
<i>PRODUCTES ENOLÒGICS</i>			Castella ...	»	00'00 a 00'00
Metabisulfat de potassa classe 55-56 ...	100 quilos	216'—	Comarca ...	»	42'—
Id. Classe extra blanc 56 ...	»	237'60	<i>Moresc</i>		
Clarificador Tête de bœuf ...	1 quilò	3'15	Plata, intervingut ...	»	00'00 a 00'—
Adhesol líquid en bidons de 10 litres ...	»	1'35	Id., mercat lliure ...	»	40'50
Id. en pols ...	»	2'90	<i>Mill</i>		
Brou Billault ...	»	4'40	Estranger ...	»	48'— a 49'—
Id. Montpeller ...	»	1'38	Comarca ...	»	49'— a 50'—
Tetracuprita ...	»	0'44	<i>Arròs</i>		
Pirafolliol ...	»	0'38	Benlloc, zero ...	»	59'— a 60'—
Anhidrid sulfurós ...	»	1'30	Idem, mitjà ...	»	62'— a 63'—
Àcid cítric ...	100 quilos	560'—	Idem, selecte ...	»	67'— a 68'—
Àcid tartàric ...	»	465'—	Matisat, ordinari ...	»	63'— a 64'—
Sulfat de coure, 98-99, cristalls grossos ...	»	84'50	Idem, selecte ...	»	67'— a 68'—
Id. id., cristalls petits ...	»	82'50	Bomba, ordinari ...	»	110'—
			Idem, superior ...	»	110'— a 115'—
			Idem, extra ...	»	125'— a 127'—
			<i>LLEGUMS</i>		
			<i>Faves</i>		
			Extremadura ...	»	45'— a 46'—
			Itàlia ...	»	42'— a 43'—
			Tunis ...	»	43'— a 43'50
			Oran, ...	»	43'— a 43'50
			Valencianes, ...	»	00'— a 00'00
			Prat ...	»	48'50
			<i>Favons</i>		
			Sevilla ...	»	48'50 a 49'—
			Xereç ...	»	49'50
			Marroc ...	»	46'— a 46'50
			Italianos ...	»	46'50
			Anglesos ...	»	00'00 a 00'00
			<i>Garrofes</i>		
			Vinaroç ...	42 quilos	45'5 a 46' rals
			Roges ...	»	42'5 a 43' »
			Mallorca ...	»	34 a 34'5 »
			Eivissa ...	»	34 a 35'5 »
			Matafera ...	»	43 a 43'5 »

	UNITAT	PESSETES		UNITAT	PESSETES
València	42 quilos	45 a 46 rals	<i>Nous</i>		
Xipre	»	00'00	Selectes	100 quilos	90'—
<i>Veces</i>			<i>Alls</i>		
Navarra	»	00'—	Cappares	12 forcs	36'—
Romania	»	00'— a 00'—			
Calaf	»		VINS		
Màlaga	»	45'— a 45'50	Penedès, blanc	Grau i hectòlitre	2'35
<i>Mongetes</i>			Camp de Tarragona, blanc.	»	2'50
València Pinet	»	121'— a 122'—	Priorat, negre	»	2'70
Monquillines	»	118'— a 120'—	Martorell, blanc	»	2'50
Trinquillon	»	119'— a 120'—	Manxa, blanc	»	2'50
Mallorca	»	120'— a 121'—	Mistela blanca	»	2'90
Itàlia	»	00'— a 00'—	Idem negra	»	3'05
Hongria	»	00'— a 00'—	Moscateu	»	3'25
Romania	»	00'—			
País, novès	»	120'— a 125'—	ALCOHOLS		
<i>Altres llegums</i>			Destilat de vi 94-95 graus ...	100 litres	
Ers	»	44'50 a 45'—	Rectificat, residus vínics 96		
Titus	»	43'50 a 44'—	97 graus	»	255'—
Guixes	»	43'— a 44'—	Rectificat industrial 96 a 97		
Llenties	»	100'— a 125'—	graus	»	165'—
Cigrons pelons	»	102'— a 103'—	Desnaturalitzat, 88 a 89 graus.	»	145'—
Idem blancs	»	120'— a 140'—	Aiguardent de canya, 74 a 75		
			graus	»	200'—
FARINES I DESPULLES					
Extra blanca superior	»	69'50 a 72'—	BOTAM		
Idem ordinària	»	00'— a 00'—	Barrils de 14 a 15 litres ...	Un	12'—
Flequera	»		Idem de 30 ídem	»	18'—
Número 3	»	47'— a 50'—	Idem de 60 ídem	»	34'—
Número 4	»	39'— a 42'—	Quarteroles 120 ídem	»	75'—
Segones	»	35'— a 37'—	Pipa de 480 ídem	»	200'—
Terceres	»	34'50 a 35'—	Bocoi de 600 a 650 ídem ...	»	250'—
Quartres	»	32'— a 33'—			
Segó	100 litres	4'85	OLIS		
Segonet	»	4'75	<i>Oliva</i>		
Farinassa d'arrós	70 quilos	23'—	Ordinari	100 quilos	234'50
Morret	»	38'—	Superior	»	243'50
Farina de manioc	100 »	34'—	Fi	»	252'20
			Extra	»	260'90
FARRATGES I PINSOS			<i>De pinyola</i>		
Alfals	40 quilos	9'— a 9'50	Verd, primera	»	139'— a 143'—
Palla llargueta	»	3'— a 3'50	Idem, segona	»	00'—
Polpa de remolatxa, estran-			Groc, primera	»	143'40 a 147'85
gera	100 quilos	38'— a 38'50	Idem, segona	»	121'75 a 126'10
Idem, país	»	29'— a 30'—			
Turtó de coco	»	36'—	<i>Exòtics</i>		
Idem de cacauet	»		Cacauet	100 litres	000'—
Farina de turtó de llinosa ...	»	37'—	Coco, blanc	»	145'—
Farina de carn	»	55'— a 75'—	Idem, Cochín	»	155'—
Farina de peix	»	90'— a 110'—	Idem, Palma	»	170'—
Farina d'ossos	»	35'— a 40'—	Llinosa, cuit	»	158'—
			Idem, incolor	»	180'—
FRUITES SEQUES			ANIMALS I LLURS		
<i>Ametlles</i>			PRODUCTES		
Mallorca	»	480'—	<i>Animals</i>		
Esperança, primera	»	500'—	Bous del país	1 quilo	2'65
Tarragona	»	490'—	Vaques ídem	»	2'65 a 2'80
Mollar amb closca	»	170'—	Vedelles ídem	»	3'50 a 3'60
<i>Avellanes</i>			Ovelles ídem	»	3'40
Ordinària amb clofolla	»	115'—	Xais ídem amb llana	»	4'75 a 5'25
Negreta	»	130'—	Idem esquilats	»	0'00
Sense clofolla, primera	»	280'—	Cabres ídem	»	2'25
» segona	»	250'—	Cabrits ídem	»	6 a 7
<i>Figues</i>			Pores blancs del país, de	»	
Fraga	10 quilos	9'50	110 quilos net	»	3'50
Idem extra	»		Idem, molt grassos	»	3'25 a 3'35
Mallorca	»		Idem íd. valencians, íd. ...	»	0'00 a 0'00
Idem negres			Idem mallorquins	»	3'00 a 3'15
Burriana					
Albunyol		8'50			
<i>Pinyons</i>					
... ..	100 quilos	470'—			

**1.er i 2.^{on} PREMIS
CONCURS INS-
TITUT SANT
ISIDRE 1929**

Gallines escollides

El vostre galliner serà productiu «donarà» si el fundeu amb aviram vigorosa i de pura raça. Una gallina del mercat (barreja de totes les races) ve subjecta a totes les infeccions i pondrà nomès uns 80 ous per any. Una gallina Prat Rossa seleccionada per a la posta, com les que provenen dels nostres galliners pondrà de 140 a 170 ous per any i potser més.

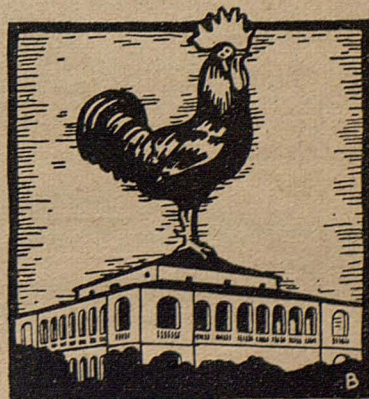
La Granja Avícola Cordellas, cada any ven a milers els Pollets eixint de néixer

tots fills dels seus reproductors. De l'encert en la compra dels pollets depèn el resultat de la vostra explotació. Els nostres pollets són molsuts i plens de vida i alguns dels nostres clients han arribat a criar-los sense ni una sola baixa.

Pollets de dos i tres mesos

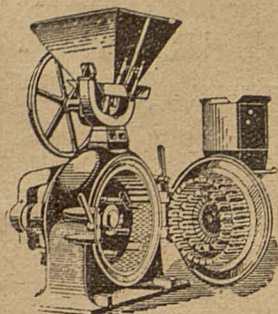
La Granja Avícola Cordellas és, certament, una de les poques granges de Catalunya preparada per a la producció de polletes i pollastrets de dos i tres mesos d'edat; les nostres polletes són vigoroses i precoces criades en condicions òptimes i amb economia perquè es fa la producció en gran escala. Tenim actualment en existència, pollets de diverses setmanes, pollets d'un dia i circumstancialment, ous per incubar. Demaneu-nos preus i veniu a veure el nostre bestiar; Sardanyola és a 18 minuts, per tren de Barcelona i el viatge amb el nou tren elèctric és molt agradable

**granja avicola
cordellas.**

**a. m. alfonso
sardanyola
peia de barcelona**

TRES ARTICLES DE FAMA MUNDIAL

"ROYAL TRIUMPH"

Molí triturador lamidador per a pinsos de totes menes, alfals, palla, civada, etc.

No rescalfa el producte. (Garantizada)

Amb un mínim de força s'aconsegueix una màxima producció

Pot funcionar dia i nit sense interrupció

Únic que té imitadors però no té rival

Innombrables referències

"LE RATIONNEL"

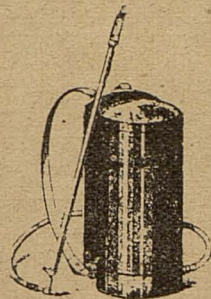
Pulveritzador per aire comprimit, alta pressió contínua

Maneig facilíssim. Seguretat absoluta. Economia en la mà d'obra i líquid.

Més de 38.000 aparells funcionant l'acrediten de bo

Indispensable per a pulveritzar arbres, vinyars, plantes, etc. Blanqueja 100 m² en deu minuts

Cap decepció possible; es reemborsa el preu de compra si no dona el resultat amb completa satisfacció

PREMESSES CONTÍNUES

DUCHSCHER

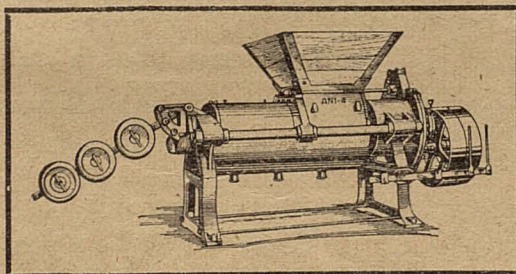
AMB POTES O SOBRE RODES

Dues hèlixs de bronze

Cambra de compressió, de bronze

Cubeta d'escorregut, de coure

Càrter d'engranatge amb bany d'oli

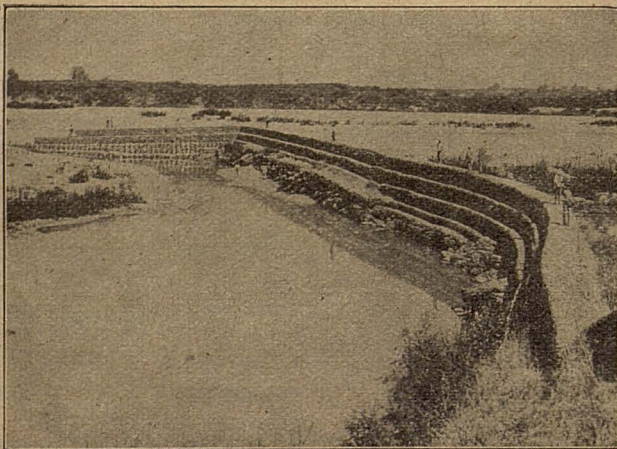

La millor de totes

per la qualitat dels seus materials, per la seva superioritat mecànica, per la seva solidesa i bon acabat per la seva capacitat de treball. La millor quantitat de vi obtingut, paga la despesa d'adquisició en una sola campanya

Demanar catàlegs i detalls a

MAURICI HENING, Flors, 5. - BARCELONA

A. Bianchini, Ing. S. A.

Paseo de Gracia, 100 - Tel. 74321 - BARCELONA

Dirección Telegráfica: "GAVIONES"

"GAVIONES"

enclavados y enclavados metálicos para DEFENSAS FLUVIALES y demás aplicaciones (Sistemas patentados)

Corrección de torrentes - Desviación de cauces - Construcción de presas - Protección de márgenes.

Soliciten nuestro folleto que les será remitido gratis

VERITABLE NO MÉS FOC
NO MÉS SENYALS A LA PELL

LINIMENT ALONSO OJEA

Vexigatori i resolutiu, el més actiu i econòmic de tots els que es coneixen. No deixa ni la més petita senyal a la pell. Garantitzem els seus efectes i activitats. Remetem un flascó de mostra als senyors Veterinaris que el :: :: :: :: demanin :: :: :: ::

DIPOSITARIS:
J. Uriach y C.^{ia}
S. A.
BRUCH, 49
BARCELONA

Fàbrica de teixits metàl·lics

Enreixats de simple torsió.—Teles de :: fantasia, ondulades i sunyers ::

Nicanor Arqués

ARTICLES DE FILFERRO
Cedaços i garbells d'espiral (aranya)
Especialitat en les instal·lacions

Jaume Giralt, 5 - Telèfon 15070 - BARCELONA
(Travessia del carrer Carders i Sant Pere més Baix)

TRACTORS AGRICOLES

"CLETRAC"

TIPUS TANC

Reconeguts pels tècnics com el de major rendiment i de més utilitat per a tota classe de cultius.

Tot agricultor progressiu i amant dels seus interessos que desitgi augmentar considerablement el producte de ses finques, deu enterar-se dels avantatges que ofereix el

"CLETRAC"

Tipus W 12/20 HP. per a tota classe de cultius PESSETES: 10.000

Tipus K. 20/30 HP. per a grans extensions PESSETES: 15.000

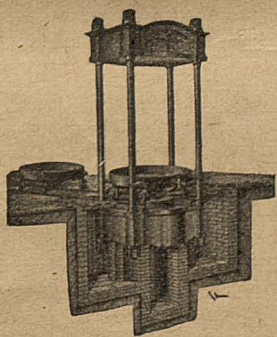
Tipus A 30/45 HP. per a treballs que requereixin més força PESSETES 23.000

Àparells complementaris de totes classes i marques, a preus considerablement reduïts.

Demanar catàlegs i proves al representant general a Espanya:

AUTOMÓBIL SALÓ

TRAFALGAR, 52
BARCELONA

TALLERS PFEIFFER

A. CASAJUANA PFEIFFER, Enginyer Industrial
PERE IV, 109 - Casa fundada en 1855 - BARCELONA

Fundició i construcció de maquinària en general - Especialitat en maquinària per a elevació d'aigües - Fabricació d'olis - Elaboració de vins - Bombes de pistó per a totes les aplicacions - Premses i bombes hidràuliques - Trens de sanejament - Arades - Molins de vent - Cilindres de paper per a calàndries - Tuberries Preses i vàlvules de totes ciases, etc.

Màquines i útils

per a
Lleteria

**Cebo
animal**

per a l'engreixement
d'animals desnutrits

David Ferrer & C^a, S. en C.

Apartat Correus 358 - Passeig de Gràcia, 94

BARCELONA

Motors miamé

d'olis pesats i demés
combustibles
líquids

Màquines

de rentar, omplir,
tapar i etiquetar ampelles

Societat Anònima Clausolles

Apòsits esterilitzats marca Hispania
Extens assortit d'instruments i aparells
de cirurgia veterinària i triquinoscòpia
Abans de comprar demaneu-nos pressupost

CASA CENTRAL:
RAMBLA DE CATALUNYA, 8

SUCURSALS:
Barcelona; Ferran, 8 i Rambla del Centre 27 - Madrid;
Carretas, 35 - València; Sant Vicens, 6 - Sevilla; Velàz-
quez, 17 - Bilbao; Bidebarrieta, 1 - Saragossa; Alfons I, 7, 9 i 11

FABRICA A SANT MARTI DE PROVENÇALS

ANÓNIMA BARCELONESA DE COLAS Y ABONOS ALIMENTOS PER A L'AVIRAM I PORCS

Farina de peix fresc "Hèrcules"

Proteïnes 60 % | Fosfat de calç . . 19 %

Farina de carn "Hèrcules"

Proteïnes 70 % | Fosfat de calç . . 12 %

Ostres granulades i en pols per a l'aviram

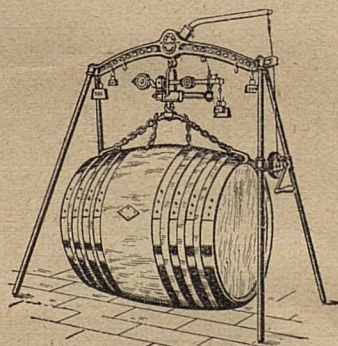
Fosfarina o farina fosfatada

Fosfat de calç. 70 a 72 %

Despatx: Rambla Sta. Mònica 13 - Fàbrica: Hospitalet de Llobregat
Telèfon núm. 48 A. BARCELONA

LLIBRERIA CATALONIA

PLAÇA DE CATALUNYA, 17
TELEFON 12456
BARCELONA

Bàscules ARISO

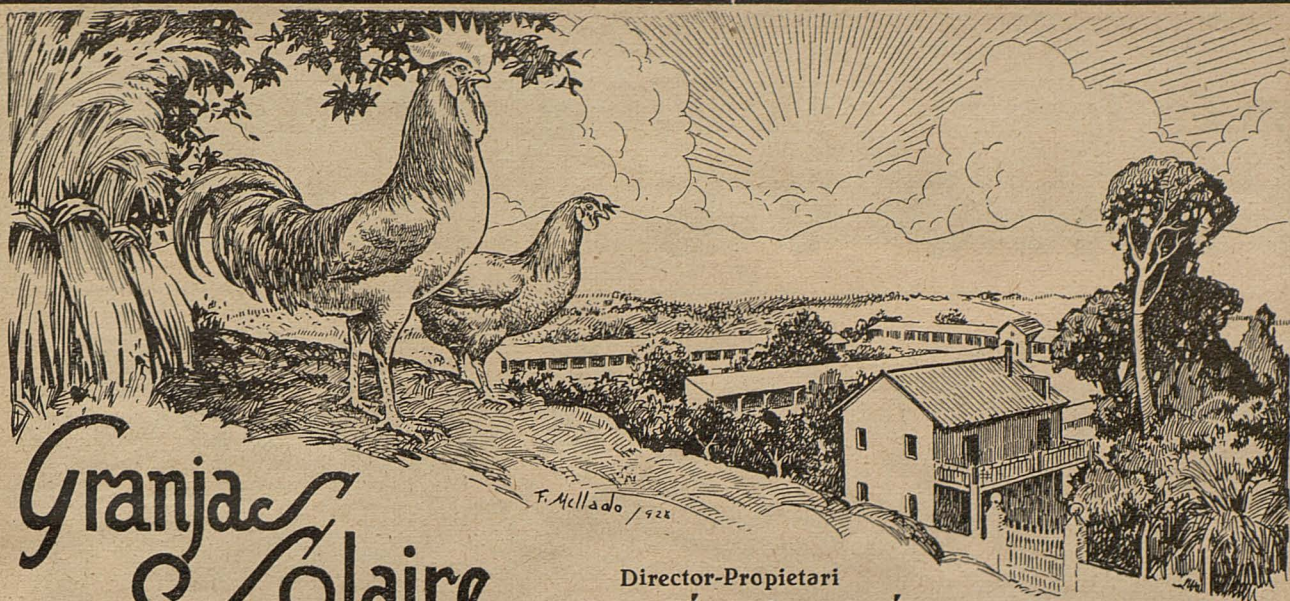
SANS, 12 :: :: BARCELONA

Les utilitzen en quasi tots els Sindicats, ma-
gatzems d'olis i vins, i indústries, per llur
duració, seguretat i exactitud

Caixes d'acer per a valors
amb clau i sense

Nou sistema patentat d'un sol bloc massís
INFRATURABLES, contra foc i sopleit.

Bàscula-Grua portàtil model 207
Demani dibuixos i preus

Granja Solaire

Director-Propietari
ANTONI MARGELÍ

TORTOSA

Especialització exclusiva en la raça **Prat rossa o lleonada**. = Molt acreditada pel vigor dels **Pollets** i la vitalitat dels **Ous**. = L'especialització d'aquests Establiments data de 1916. — **Prat lleonada seleccionada** durant dotze anys. = La selecció es basa en nius registradors, dels quals n'hi ha **Dos mil** per a ponedores, **Tres mil** per a cria i recria = **Mil** per lots. = Producció anual: **Quaranta mil pollets**. = Secció de cria a la Granja de Tortosa. Despatx: Carretera de València, núm. 65. = Secció de posta i reproducció en la sucursal de Roquetes, a mitja hora de Tortosa, en la carretera del Port = Per a visitar les granges dirigir-se al Director, qualsevol tarda, en les granges de Tortosa.

Ous - Pollets recent nascuts - Polleria per a recria - Pollades i Reproductors

Demaneu preus i Catàleg il·lustrat al nostre agent exclusiu

HANS JOHANSSON - PÉRIT AVÍCOLA

Consell de Cent, 303

Teléf. 12.005

Barcelona

CREDIT I DOCKS DE BARCELONA

COMPANYIA DE CRÈDIT I DE MAGATZEMS GENERALS

FUNDADA L'ANY 1881

Magatzems en el port de Barcelona, enllaçats amb la xarxa ferroviària.—Magatzems a Alda (Amposta)

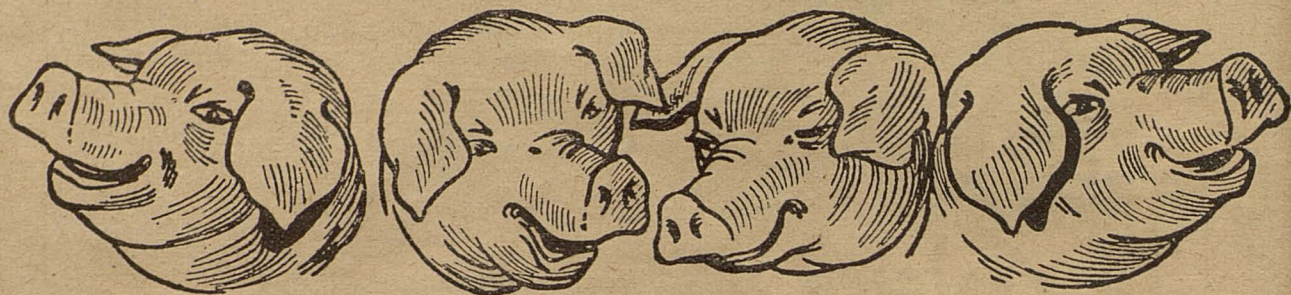
Préstecs sobre cereals, fruits i primeres matèries
Obertura de crèdits

Comptes corrents a la vista i a terminis.—Comptes corrents en monedes estrangeres. — Descompte i cobrament d'efectes comercials. — Valors. — Cupons. — Préstecs sobre títols

Cambra cuirassada amb compartiments de lloguer

PASSATGE DEL COMERÇ, 7 — Apartat de Correus 661

La fortuna dels que crien porcs és la **PROVENDINE**

Per a engreixar ràpidament els porcs és indispensable:

- 1.er Mantenir-los-hi una bona gana.
- 2.^{on} Evitar-los-hi les malalties, principalment el raquitisme, mal de potes.
- 3.er Donar-los-hi una alimentació que afavoreixi l'alimentació de l'animal.

Què s'ha de fer per aconseguir-ho? Emprar la

PROVENDINE

el, per excel·lència, aliment complementari dels porcs

Els resultats meravellosos de la PROVENDINE sorprendran els més incrèduls.

La PROVENDINE és un producte que conté fosfats i vitamines superactivades per l'acció dels raigs ultra-violeta.

Envïi aquest cupó a

Busquets Germans i C.^{ia}

Corts, 587 — Barcelona

Sr.

Domicili

Població

Província

i rebrà una mostra gratis amb tota classe de detalls

Es suficient afegir-la en petites dosis en la ració habitual dels porcs.

BUSQUETS, GERMANS I C.^{IA} - Corts, 587, entresol - BARCELONA